JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Woensdag, 15 Junij.** **N°. 48.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*	*f*	12,50.
„ „ „ „ *Java*	„	15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen*	„	17,50.
„ „ „ „ *Nederland*	„	22,50.

De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco.**

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden. Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „

Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Donderdag, den 16den Junij 1859, des morgens te negen uren, aan het gouvernements Hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den **Adjudant van dienst.**

BUITENZORG, *De Kapitein Adjudant,*
den 28sten *Mei* 1859. R. F. DE SEIJFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de ambtenaar ter beschikking van den Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden M. J. Guijmans.

Benoemd:

Tot adsistent-resident van Banjoewangi, de adsistent-resident van Boeliling (Bali) P. L. van Bloemen Waanders, zijnde hij tevens belast met de behandeling van gouvernements belangen ten aanzien der aangelegenheden van Bali en Lombok, met den titel van gecommitteerde voor de zaken van Bali en Lombok.

Tot adsistent-resident van Toeban (Rembang) de secretaris der residentie Samarang jhr. C. F. Siberg.

Tot tweeden commies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de ambtenaar op wachtgeld F. W. H. van Straaten, laatst commies bij den adsistent-resident van Tjilatjap.

Tot vendumeester in de afdeeling Panaroekan, de adsistent-resident aldaar J. J. W. Boers.

Tot vendumeester in de afdeeling Bondowosso, de adsistent-resident aldaar J. W. van Rijck.

Bevorderd:

Tot controleur der tweede klasse bij het binnenlandsche bestuur in de residentie Menado, de controleur der derde klasse C. F. Bondenzijder.

Goedgekeurd:

Dat, ter vervanging van wijlen den heer P. J. B. de Perez, als mede-directeur correspondent van de instituten voor doofstommen te Groningen en blinden te Amsterdam, is verkozen de heer W. J. van de Graaff, lid in den Raad van Nederlansch-Indië.

Dat door den Resident van Banda,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS ALDAAR,

Is Ontslagen:

Eervol, uit hoofde van vertrek, als lid, G. L. C. C. van Vugt.

Is Benoemd:

Tot lid K. F. van Langen, kapitein, militaire commandant te Banda.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Ontslagen:

Eervol, de, thans in Europa verblijf houdende eerste luitenant à la suite D. Maclachlan.

BIJ DEN RAAD VAN ADMINISTRATIE DER SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Ontslagen:

Eervol, als president, de kapitein G. L. Dorrepaal.

Benoemd:

Tot president, de majoor-commandant Chs. Descelles.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de tweede luitenant der infanterie P. Kerstel.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der genie en sappeurs A. Stijman.

Benoemd:

Tot adjudant bij het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden, de eerste luitenant J. C. Hörner, van het corps.

Belast.

Met de waarneming der tijdelijke betrekking van boekhouder (militair ambtenaar der derde klasse) bij het algemeen militair kleedingmagazijn te Batavia, de adjudant-onderofficier van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java, R. H. W. Hamer, — met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn corps zal worden gevoerd voor memorie.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Overgeplaatst:

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de majoor J. W. C. van Langen, van het 12de bataillon, thans te Samarang.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Junij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Junij den 24sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Donderdag, den 23sten Junij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
b. des middags ten 1 ure die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

In weêrwil der herhaalde herinneringen aan het bepaalde bij de artikelen 7 en 8 van het reglement voor europesche wijkmeesters in de residentie Batavia (gearresteerd bij besluit dd. 10 November 1858 no. 27,) is het gebleken, dat vele ingezetenen dezer hoofdplaats nalatig blijven in de nakoming van het daarin voorkomende.

De Asst. Res. v. d. Pol. brengt daarom nogmaals in herinnering, dat een ieder tot de europesche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoorende, die eene wijk met der woon wil verlaten, gehouden is, van zijn voornemen, zoo wel aan den wijkmeester van de buurt, welke hij verlaat, als van die waarin hij zijne nieuwe woonplaats wenscht te vestigen, binnen de drie dagen, schriftelijk kennis te geven, met opgave van namen, voornamen, beroep, ouderdom, geboorte- en laatste woonplaats; zoomede dat een ieder, die huisvesting aan europesche of daarmede gelijkgestelde vreemdelingen of aan pas aangekomen personen verleent, verpligt is, daarvan binnen drie maal vier-en-twintig uren, met opgave van derzelver namen en kwaliteiten, schriftelijk aan zijn wijkmeester kennis te geven, — een en ander op verbeurte eene boete van *f* 25.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding van de dienst der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat aan de bestellers der telegrafkantoren de uitdrukkelijke last is gegeven om, wanneer zij bij de bezorging eener telegram, langer dan eene vierde uur op de onderteekening van het ontvangst bewijs moeten wachten, dat bewijs ten huize van den geadresseerde te laten en de telegram naar het kantoor terug te brengen, alwaar die dan door den belanghebbende, tegen het onderteekende ontvangbewijs, kan worden afgehaald.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding van de dienst der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, verzoekt een ieder om bij de ontvangst van telegrammen, steeds en zoo veel mogelijk nauwkeurig den tijd van ontvangst op het daarvoor bestemde bewijs in te vullen, vermits het daardoor alleen mogelijk is, op de bezorging der telegrammen een behoorlijk toezigt uit te oefenen.

De ambtenaar, tijdelijk belast met de leiding van de dienst der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, dd. 28 Mei 1859, no. 15, ten vervolge van die bij besluit van den 10den April 1857 no. 5, gearresteerde, en in de Javasche courant van den 13den Mei daaraan volgende gepubliceerde provisioneele voorwaarden, waarop vergund wordt van den Electro-Magnetischen telegraaf, voor de bijzondere correspondentie gebruik te maken, als nog de navolgende bepalingen zijn vastgesteld:

a. Het is voortaan ook vergund berigten in de maleische taal, met latijnsche karakters geschreven, te verzenden.
b. Bij het aanbieden van een berigt kan de afzender tevens de kosten voor het te verwachten antwoord voldoen.
Het antwoord mag niet meer woorden bevatten, dan waar voor betaald is.
Indien vijf dagen na de aanbieding van het berigt geen antwoord ontvangen is, kan het vooruitbetaalde terug gevorderd worden.
c. De afzender van een berigt kan bepalen den tijd, tot welken hij het wenscht overgeseind te hebben.
Indien het overseinen niet binnen den bepaalden tijd heeft kunnen geschieden, wordt daaraan geen verder gevolg gegeven en het te dierzake betaalde aan den afzender terug gegeven.
d. De geadresseerde kan mede het berigt laten collationeeren en verifieren tegen betaling van de waarde.
Bij gebleken onnaauwkeurigheid wordt de fout kosteloos hersteld.

De resident van Pekalongan maakt bekend, dat, op Donderdag den 7den Julij 1859, des voormiddags te 9 uren, op het residentiekantoor te Pekalongan, in het openbaar zal worden uitbesteed, het doen van eenige reparatien en vernieuwingen aan de koffijpakhuizen te Tersono, district Keboemen, regentschap Batang, ingevolge bestek en voorwaarden, welke voor gegadigden ter visie liggen op voormeld bureau.

De resident van Madioen maakt bekend, dat, op Zaturdag den 18den Junij 1859, des voormiddags te tien uren, ten zijnen bureele, in het openbaar zullen worden aanbesteed de navolgende burgerlijke openbare werken:

1ste perceel.

Het vernieuwen van het dak van de djaijang-sekars kazerne te Madioen.

Het bouwen van eene latrine bij die kazerne, en

Het vernieuwen van een gedeelte ringmuur om dezelve.

2de perceel.

Het doen van voorzieningen aan het zout-depôt.pakhuis te Klitah.

Het bestek en de voorwaarden liggen ter lezing ten residentiekantore.

Gegadigden behooren hunne inschrijvings-billetten verzegeld, voor het opgenoemde tijdstip, in te dienen aan den resident.

De eerstaanwezende ingenieur van den waterstaat en 's lands Burgerlijke Openbare werken te Padang maakt bekend, dat, op Zaturdag den 23sten Julij 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore aldaar, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, wegens het verrigten van zware reparatien aan de gevangenis te Padang, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De hoofd-ingenieur, chef der 4de waterstaats-afdeeling maakt bekend, dat, op Zaturdag den 9den Julij 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden uitbesteed, de bouw van eene controleurswoning met bijgebouwen te Kedong (Boengoer), residentie Soerabaija, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De resident van Djocjocarta maakt bij deze bekend, dat, op Dingsdag den 2den Augustus aanstaande, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore uitbesteding zal worden gehouden overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, als:

1e. voor den afvoer van gouvernements koffij uit den oogst van 1860 uit het pakhuis alhier naar Samarang.
2e. voor de levering van gras en padi aan de paarden van des sultans lijfwacht en die der posterijen in deze residentie gedurende 1860, en
3e. De levering van voeding aan de gevangenen en kettinggangers over het jaar 1860.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter lezing op bovengemeld kantoor, wordende gegadigden uitgenoodigd, hunne inschrijvingsbilletten vóór bovenbedoeld tijdstip aldaar in te dienen en bij de uitbesteding tegenwoordig te wezen, dan wel gemagtigden te zenden.

BLIKKEN MIE.

(*Vervolg.*)

Wie was Blikken Mie? niemand in de buurt, die het wist te zeggen; enkelen geloofden, dat zij betere dagen gehad had en trokken veelbeteekenend de schouders op; anderen geloofden, dat zij lange jaren een dienst had gehad bij eene oude blinde dame, van wie ze ook al »danig haar streek getrokken" had; wat er ook van aan mogt zijn, dit was zeker, dat zij in de oogen der geburen twee groote gebreken had, dat zij gierig en vroom was; voor het eerste noemde men haar naar de eigenschap en overeenkomst van en met dat metaal, *Blikken Mie*, voor het laatste kon men geen woorden genoeg vinden.

Er lag een geheimzinnige sluijer over de levensgeschiedenis van de oude vrouw, maar toch niet zoo geheimzinnig, dat ze niet zou kunnen verteld worden, zonder dat gij, jeugdige lezeressen, die deze bladen in handen neemt, het bloed naar uwe wangen zoudt voelen stijgen, dat ge u er voor behoeftet te schamen in haar eigen geschiedenis ingewijd te worden; ze is eenvoudig, onbelangrijk voor den medereizende, zoo als zoovele levensgeschiedenissen zijn, belangrijk voor den persoon-zelven, die daaruit alleen weten kan, wat hem in de naaste toekomst, wat hem in het nimmer eindigende nieuwe leven wachten zal.

Blikken Mie had vroeg hare moeder verloren; als kind van veertien jaren, had zij de ouderlijke woning moeten verlaten; zij was kindermeid hier en later werkmeid daar geweest, en haar leven had niet weinig overeenkomst gehad met het rad van den kinderwagen, dat ronddraait, totdat eindelijk het ijzer is versleten, tot de spaken van het rad, vermolmd, hier en daar blijven liggen; haar bestaan had veel overeenkomst gehad met den heiboender, waarmede men zoolang schuurt, tot hij versleten is, met dat onderscheid evenwel, dat, in figuurlijken zin gesproken, het rad eenmaal had gestooten en stil gestaan, dat de heiboender eenmaal had gehaperd bij het boenen en schuren.

Blikken Mie, als zij u zelve vertelde, wat ik hier meêdeel, wordt geheimzinnig, als zij op dit punt komt. »Het rad stond stil," zegt ze dan, »want het stootte tegen zeker iemand: luister, zeker iemand, wiens naam ik niet wil noemen, hij hield van mij en ik van hem, dat was genoeg, ik had een dienst bij eene oude jufvrouw, zeven jaren lang; zes jaren was ik er geweest, en toen wilde ik haar verlaten, om met zeker iemand mijne levensreis, zoo het God wilde, verder te gaan, maar de jufvrouw werd blind en mijn hart zei mij: »Ga nog niet." Een jaar later evenwel kon ik gaan, de oude vrouw had mijne diensten niet meer noodig; ze was naar dat verre land gegaan, waar blinden ziende, en ongelukkigen gelukkig worden; toen zou de nieuwe reis voor mij aanvangen; de jufvrouw had mij een goed vermogen nagelaten, maar zeker iemand werd plotseling ziek en even plotseling van mij afgeroepen.... het rad draaide weder voort, van den eenen hobbeligen weg tot den anderen, totdat het hier naar boven is gedraaid, tot het, hoop ik, nog eenmaal hooger zal draaijen en men zeggen zal: »*Kijk, daar leit Blikken Mie, krek of ze slaapt!*"

Dat was dan de geheele levensgeschiedenis, waarover de geburinnen de schouders ophaalden, waarover zooveel gegist en gedacht werd, en ten kwade uitgelegd.

't Was eenige dagen voor den morgen geweest, waarop *Botten Doortje* haar oordeel hoofdschuddend geveld had, dat er een bleek, mager mensch in de *Lang Tongesteeg* gekomen was en gevraagd had, waar *Mie Derenks* woonde. De geheele buurt was er bij noodig geweest, om te zeggen, wie *die* Mie was, tot dat eindelijk een schelle stem uit den vrouwelijken kring was opgegaan, die gezegd had, dat het niemand anders dan *Blikken Mie* zijn kon, *Blikken Mie*, dat ouwe wijf op de bovenkamer, links in de *Ark*.

Het vreemde mensch had beleefd voor de ontvangen inlichting bedankt, en had zich daarna naar de aangewezen plaats begeven, achtervolgd door de verschil-

Berigten aan Zeevarenden.

Blijkens bekendmaking van het *Hydrographic Officie Admiralty, te Londen, zijn de navolgende lichten* ontstoken of veranderd, als:

1o. *Licht op Garrison-Point, Sheerness* (Engeland-Oostkust).

Sedert den 1sten Maart jongstleden wordt alle nachten een *lantaarnlicht* vertoond van den vlaggestok der kustwacht op *Garrison-Point, Sheerness.*

Het is een *stilstaand rood gaz-licht,* 26 Engelsche voeten verheven boven de zee, bij hoog water en bij helder weder op een afstand van 4 of 5 Engelsche mijlen zigtbaar.

2o. *Verandering van de Whitby-lichten* (Engeland-Oostkust).

Sedert den 5den Jan. dezes jaars, zijn de *witte* getijde-lichten op *Whitby-Hoofd* GROEN gekleurd.

3o. *Licht bij de haven Nicholson, Nieuw Zeeland, Cookstraat.*

Met den 1sten Jan. dezes jaars is een *licht* ontstoken, dat vervolgens alle nachten branden zal, op den kortelings gebouwden *lichttoren* op *Pencarrow-Head,* bij den ingang der haven van *Nicholson* (*Wellington*) *Cookstraat, Nieuw Zeeland.*

Het is een draailicht, *iedere twee minuten verduisterd wordende,* 420 Engelsche voeten verheven boven *hoog water,* en bij gewoon weder, op een afstand van 30 Engelsche mijlen zigtbaar.

De *lichttoestel* is *dioptriek* of *met linzen,* van de tweede grootte.

De lichttoren staat op 41° 22' 0'' Z. breedte, en op 174° 51' 15'' lengte O. van *Greenwich.*

Van den lichttoren peilt men:

Baring-Head Z, O. t. Z., afstand 3¼ mijl
Sinclair-Head W. t. Z. ½ Z. „ 6½ „
en *Kaap Campbell* Z. W. t. Z., „ 33 „

(*De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas, afwijking* 15¼° *Oost, in* 1858).

De commissie tot verbetering der Indische Zeekaarten brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat ongeveer W. Z. W. van *Zand-eiland* een wrak is gezien met een gedeelte van het tuig boven water, zijnde een bark. Volgens den gezagvoerder *J. de Vries,* van het Nederlandsche schip *Alida Maria,* ligt hetzelve in 3° 39 Z. breedte en 107° O. lengte. Volgens het engelsche vaartuig de *Mary Russel Mitford,* in 3° 32' Z. breedte en 106° 54' O. lengte. Naar opgave van het laatste vaartuig staat nabij hetzelve 10 vadem.

Ter Westkust Borneo is den 7den Mei jl., gestrand en gezonken het engelsche barkschip *Sabina,* gezagvoerder *Arnold.* Volgens opgave zoude dit stranden op een onbekend koraalrif hebben plaats gehad, waarvan de ligging zoude zijn 1° 44' à 1° 43' N. breedte, op een afstand van 9 à 12 engelsche mijlen van de kust.

De Schout-bij-Nacht, President der Commissie voornoemd,
G. VOGELPOOT.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 16 Junij, voor het woonhuis van wijlen den chinees Lim Keeho op Djilakeeng in het chinesche Kamp.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door van Slooten, Morgan & Co.

Op Vrijdag, den 17 Junij, voor het woonhuis van wijlen den heer J. F. Meijer, op Parapattan, door van Slooten, Morgan & Co.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor een der pakhuizen van de heeren Morgan, Melbourn & Co., door John Pryce & Co.

Op Maandag, 20 Junij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den kapitein de Vassy, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor de pakhuizen van de heeren Adam & Co., door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, 21 Junij aanstaande, voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

en

Voor het commissiehuis van Gebr. Veit.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen te Banjoemaas van den sergeant instructeur der Pradjoerito Parie.

Door de Boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den arabier Said Aboe Bakar bin Hoessien Moula Heilla.

Door de Boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den moor Maoelasa.

Door de Agenten der Soerabaijasche Wees- en Boedelkamer te Pamakassan, van wijlen den chinees Kwa Magjan.

Door de Agenten der Soerabaijasche Wees- en Boedelkamer te Pamakassan, van wijlen Kan Tonglie.

Door de Testamentaire Executeuren te Soerabaija, van wijlen den chinees Lie Sie.

Door de Executeuren in den Boedel te Poerwacarta, van wijlen den chinees Oeij Kiong.

Door den Gesubstitueerden Executeur te Soerabaija, van wijlen den heer D. H. Kolff.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 11 tot en met den 14 Junij.

HOTEL DES INDES. C. E. Poirrié, van Krawang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. G. J. Teensma, van Samarang. — J. Schuit, van Cheribon. — A. G. Harger, van de Reede. — F. G. Bauditz, van Passaroean. — A. F. Bauditz, F. Zn. van Idem. — Aquasi Boachi, van Buitenzorg.

JAVA HOTEL M. Kimmerer, van Banca. — F. Nutzhorn, van de Reede. — W. Brummer, van Kaap de Goede Hoop. — James Mills, van Melbourne. — W. B. Crowell, van Idem. — F. von Hedemann, van Sawagan.

Advertentiën.

Getrouwd:

P. ESSENIUS GREEFF.
en
E. SIEBURGH.

CHERIBON, 30 *Mei* 1859. (1877)

Getrouwd:

S. W. VAN HOGEZAND
met
K. ZON.

BATAVIA, 10 Junij 1859. (1919)

Bevallen van eene Dochter *F. H. S. Voordenind,* echtgenoote van
(1876, A. BARKEY.
GLENTINGAN (*Rembang*). 25 *Mei* 1859.

Bevallen van een' ZOON, *H. E. D. Vijzelaar, van Kraaijenoord.*

PEKALONGAN, 13 Junij 1859. (1920)

Heden overleed onze Zwager en Neef de Heer *D. H. Kolff* in den jeugdigen ouderdom van 25 jaren.

C. von OVEN.
W. H. von OVEN.

SOERABAIJA, den 26 Mei 1829. (1886)

Den 19den Mei jl. overleed plotseling onze lieveling *Johann Conrad Stephanus,* oud ruim twee jaren

RäCKE, *kapitein*
RaCKE-*Niepce,*

MEESTER CORNELIS. (1864)

Op den 3den Junij 1859, overleed te Malang mijn echtgenoot de Heer **J. F. Goedkoop,** in den ouderdom van 69 jaren.

Wed. GOEDKOOP,
(1909) geb. *Makkee.*

Eenige en algemeene kennisgave.

VENDUTIE

op Donderdag, 16 Junij 1859,

à 2 pCt. Vendusalaris,

Op het plein der Javasche Bank, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van **150** bijzonder mooije en fraaije

SUMBAWA PAARDEN,

van de lading, aangebragt per Ned. Ind. schip **GENERAAL MICHIELS,** waarvan de mooiste op de laatste vendutie van den 8 dezer, onverkocht zijn gebleven. (1866)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 17den Junij 1859,

voor een der Pakhuizen van de Heeren **MORGAN, MELBOURN & Co.** op *Pebamboean,* voor rekening van een' boedel,

à 4 pCt. Vendusalaris,

door

JOHN PRYCE & Co.,

van eene groote partij pas aangebragte:

Chinesche Goederen, waaronder circa:

160 pakken Payongs.
6 kisten Muilen.
540 picols Tanakartoe.
437 kisten Thee.
10 „ Poppen.
240 pakken Offerpapier.
6500 „ Kopjes en Schoteltjes.
400 Aarden Potten,

Eetwaren, ledige Vaten, Lamppitten, Kwalies, Ledekanten, Tafels, Stoelen, Kasten, enz. enz. (1898)

VENDUTIE

Vrijdag 17 Junij 1859,

voor het woonhuis van wijlen den WelEd. Heer

J. F. MEIJER,

op **Parapattan,** door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van eenen netten inboedel, bestaande uit:

SPIEGELS EN SCHILDERIJEN

Hang- en Tafellampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledkanten, Tafels, Porcelein-, Glas-, Cristal- en Zilverwerk

5 pratende Béos,

een zeer makke en groote

Orang Oetang,

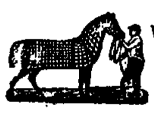

voorts nog Rijtuigen, eenige spannen

WAGENPAARDEN,

melkgevende Koebeesten van Europeesch en Bengaalsch ras etc.

(1883)

VENDUTIE

op Maandag, den 20sten Junij 1859,

voor de Pakhuizen van de Heeren

ADAM & Co.,

à 4 pCt. Vendusalaris,

door

JOHN PRYCE & Co.,

van eene groote partij **Lijnwaden,** min of meer door zeewater beschadigd, een groot assortiment **Chitzen, gedrukte Jaconetten, witte Mousselines, gedrukte Doeken,** enz.

voorts:

Modewaren, damast linnen Tafelgoed, echt Engelsche **Parfumeriën** van beste qualiteit, een factuur **Aardewerk,** bestaande uit **Eetserviezen,** enz.

en verder:

bij kleine kavelingen, een partijtje puike **Portwijn** en circa **200 picols Koffij.** (1899)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 21sten Junij 1859,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & Co.,

van diverse LIJNWADEN, als:

10 kisten **Mignonetten.**
5 » **Slendangs.**
2 » **Kains Pandjang.**
2 » **zwarte Zijden Doeken.**
1 » **Bukskins,** enz. enz.

MODEARTIKELEN,

waaronder Waaijers, Chemisetten, Kant, Fiches, Glacé Handschoenen, Borduurwol, enz.

IJZERWERKEN,

bestaande uit Hamers, Vijlen, Scharen, Hangsloten, Pennemessen, Keuken- en Slagtersmessen, Ballastschoppen, enz. enz.

10 kisten AARDEWERK,

Borden, Kopjes en Schoteltjes, Stopflesschen, enz. enz.

voorts:

Japansche Bezems en Martevanen, Fransche Provisien in blik, Cognac in kisten van 1 dozijn; eindelijk nog

KAPLEDER, VERWDOOZEN, OUWELS, enz. enz.

benevens

10 pullen Copal Vernis.

(1931)

lende oordeelvellingen en aanmerkingen: »dat het een kale sinjeur was, die, onze lieve Heer zal 't weten, wat uitvoeren moest bij *Mie,* dat mogelijk!.... nou ja mins, wie zal 't zeggen, hoe die vreemde snuiter tot dat ouwe vel staat...." achtervolgd door de naaste bewoonsters van *Mie's* kamertje, die zonshoogte wilden nemen, wie hij eigentlijk was.

Maar *Blikken Mie,* die, naar dat ze gehoord hadden, den vreemdeling eenigzins verlegen ontvangen had, en eenige oogenblikken later niets anders van zich had laten hooren, dan een luiden gil, had de nieuwsgierige luisteraars in gissingen gelaten, die niet verminderd waren, toen de vreemdeling dien eigen nacht op haar kamer had doorgebragt, en er de volgende dagen was gebleven en *Blikken Mie* bijna nooit meer haar zolderhokje verliet en, als zij het deed, nog niets van zich liet hooren, hoe slim het de anderen ook zochten te overleggen.

Is het wonder, dat dit geval opspraak baarde? dat er gesproken werd, »van 't aan den *huisjesmelker* over te brengen, om het schandaal, dat aller goeden naam te schande maakte, uit hunne nabijheid te weren? En dat dit laatste geschiedde, zal niemand vreemd dunken. Wel had de eigenaar er veel op tegen: *Blikken Mie* mogt een opentlijk schandaal zijn, die onder den schijn van vroomheid de grootste inbreuk maakte op de zedelijkheid, de vrouw betaalde geregeld elke week af; zij was nog nimmer ten achteren gekomen, en dit was toch het voornaamste; moraliteit wordt toch niet bevorderd, ook al vervolgt men de onzedelijkheid nog zoo fel, en geld, tegenover de zedelijkheid in de weegschaal gelegd, doet de laatste verre naar boven schieten.

Het is nu dezelfde morgen, waarop we, in den aanvang, 't eerst kennis maakten met *Botten Doortje;* de man, van wien ze vraagt of »ze'em wel gezien hebben?" is volgens haar zeggen »de dominé!" Als een loopend vuurtje gaat het de buurt rond; nu de vrouw gezien heeft, hoe weinig invloed ze op haar man heeft, is ze haar troost gaan zoeken bij de buren.

»Nou nog mooijer," zegt ze, bij de water- en vuurvrouw inloopende, die juist de meeste van hare halvecents kalanten in haar keukentje heeft, »nou nog mooijer, onze lieve Heer zal me bewaren, 't spreekwoord zeit, hoe later op den dag, hoe schooner volk, maar wij meugen wel zeggen, hoe vroeger in den morgen, hoe grooter schandaal; daar is me waarachtig de dominé bij *Blikken Mie* ingegaan, zou ze nog biechten willen?"

»Wel neen," zeit er een, »hij zal ze trouwen, de man, arme stumper, wat laat ie zich een rad voor zen oogen draaijen!"

»En je hoort toch maar niet *wie* hij is," meende een ander te moeten aanmerken.

»Mins, ik woon nou zoo vlak naast er, mot ik je zeggen, maar denk je, dat ze me er ooit een woord over gesproken heit? 't eerste zal nog het eerste zijn mot ik je zeggen.

»Wat zeg je?"

»Ja wel! nou ben ik, zoo as je weet, God beter, goeje vrinden met er, en nou gister avond, sta ik daar aan min deur, en toen zeg ik zoo, heb je 't heerschap nog? maar kaik vrinden, ze kreeg een kleur! wat bin je me! nou weetje, ik zei niks, maar keek er eens fiks an; nou zij zou de eerste niet zijn, God beter 't, die ze voor me neerslaat; hoor," zei ik, »*Mie!*" zei ik, »ik mot je zeggen," zei ik, »dat wammes," zei ik, »dat je op je kamer heit," zei ik, »skandaleseert ons," zei ik, »we hebben ons ponteneur ook," zei ik, »we zijn fersoenlike lui, en jij, ouwe kwezel, met je Bijbel op je lippen, die Zondags trouw naar de kerk gaat, jij neemt me daar zoo'n smiek bij je," zei ik, »'t is skande," zei ik, God beter't; maar ze zei der niks op hoor, ze kreeg de waterlanders in der oogen, en zei niks anders, dan — *Da, Da,* een mens kan alles niet zeggen zonder spreken.

»Daar zit 't em juist!" gillen er twee te gelijk, »nou ge morgen zaam, daar zit meer achter as je denkt!"

Het gezelschap verlaat nu het ellendige winkeltje en verspreidt zich in de steeg; zij zijn verdwenen voor ge 't weet, en 't is even zoo, als of er geheime deuren uit den grond waren opgerezen, waarin al die sprekende personaadjes verdwenen zijn.

Botten Doortje heeft er echter het hare niet van en

Vendutie

Maandag 20 Junij 1859,
Wegens vertrek voor het Woonhuis van den kap'tein
De Vassy, door
VAN SLOOTEN MORGAN & C°.,
van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit
Spiegels en Schilderijen,
Hang- en Tafellampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledikanten, Tafels,
Zilver, Cristal, glas, Porcelein en Aardewerk, voorts nog

3 Spannen goed gedresseerde en hardloopende WAGENPAARDEN,
Een goed gedresseerd Rijpaard,

2 zoo goed als nieuwe
RIJTUIGEN, TUIGEN, etc.
(1928)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 21sten Junij 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. VEIT,
op Bazar Senen, van

Wagens, Bendies, Paarden, Tuigen, Kasten, Banken, Stoelen, Tafels, Spiegels, Kroonlampen, Stolpen, eene partij Blanco Boeken en Schrijfbehoeften, Bouillon Kopjes en Schotels, IJzeren kinderledikanten, en
Eene partij **Puike Manilla Sigaren No. 2 „Cortados"** van het jaar 1858.
en verder:
Een span zwarte
MAKASSER PAARDEN.
(1927)

HOUTVENDUTIE

Op WOENSDAG, den 22sten JUNIJ,
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & C°.,
van

Balken, Dolken

en

KROMHOUTEN.

(1933)

Verkoop van Preciosa's.

Op Woensdag den 22 Junij aanstaande zullen de ondergeteekenden op Vendutie verkoopen,
voor rekening van belanghebbende,
volgens annonce in dit blad, dato 1 dezer,
ten 9½ ure,
Eene belangrijke partij
BRILLANTEN, DIAMANTEN, PAARLEN,
ROBIJNEN, BLOEDKORALEN,
rijk versierde **WAPENEN**, antique **MUNTEN** en **ORNAMENTEN**, Gouden en Zilveren **SIRIEDOZEN, BUIKBANDEN, SALEPPA'S, HAARPENNEN, ARMBANDEN**, enz. enz.
Daags te voren te bezigtigen.
(1911) ABEELEN, DENNISON EN Co.

---

begeeft zich nu naar de *Ark*, om er meer te van weten. ... verneemt er echter niet zooveel van als wij, nu we op de ons bekende vliering, even aan de nu gesloten deur aankloppen, en daar, op een naauw hoorbaar binnen, intreden.

Het tooneel is nu eenigzins veranderd: voor de nette bedstede zijn de twee stoelen weer geplaatst en bezet; op den achtersten zit de domine en tegenover dezen *Bakken Mie*.

(Wordt vervolgd.)

Op den 27 Junij aanstaande,
zal voor het Woonhuis van den Heer
EUGÈNE BÉDIER,
ter Hoofdplaats Tagal, wegens vertrek,

VENDUTIE

worden gehouden van eenen netten en welgeconserveerden **INBOEDEL,** bestaande uit Kasten, Ledikanten, Banken, Tafels, Stoelen, Consôles, Spiegels, Schilderijen, Alcativen, goede Engelsche Lampen, Etagère-Voorwerpen, eene welluidende en voor dit Klimaat vervaardigde PIANINO, van *Berden*, Rotting-Matten, Porceleinen Eetserviezen, Cristal-, Glas- en Zilverwerk, Martevanen, Keukengereedschappen, een Engelsche MILORD WAGEN, hardloopende Bimanesche WAGENPAARDEN, een Sandelwood RIJPAARD, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

En ten elf ure precies:

1°. Een kapitaal en goed gelegen ***Woonhuis*** met een ruim Erf en goede Bijgebouwen, voorzien van een ruim Lokaal, geliend hebbende voor Toko, en tot Pakhuis kunnende gebezigd worden.
2°. Een steenen met pannen gedekt ***Huis,*** gelegen te Todan.
3°. Een ***Pakhuis,*** met Pannen gedekt, welke ook voor Toko kan dienen.
4°. Een steenen ***Pakhuis,*** met een ***Opzieners-Woning,*** gelegen aan het Zeestrand te Larangan, 4 palen van de Hoofdplaats, eene bergruimte hebbende van ongeveer 4000 picols, vroeger gebezigd voor berging van de te dier plaatse ingekochte Rijst en Padie.

Voor nadere informatien adressere men z'ch te Tagal, bij
(1897) EUGÈNE BÉDIER.

HOUT-VENDUTIE.

De Ondergeteekenden zullen in de laatste helft van deze maand op Vendutie verkoopen:

3500

Djattie Houten

BALKEN,

liggende inmiddels ter bezigtiging op de Groote Roea Malakka, achter hunne Toko.
(1912) ABEELEN, DENNISON & Co.

Wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat op den 1sten Julij aanstaande, door de Ondergeteekenden, zal worden uitbesteed,
de levering van Dranken voor het jaar 1860,
ten behoeve der Militaire Kantine te **Willem I,** liggende de voorwaarden der leverantie ter lezing op het Bureau der Militaire Kommandanten te **Batavia, Samarang, Soerabaija** en **Willem I.**
De Officieren Kommissarissen,
WOLLWEBER.
(1903) SPELTE.

VEILING

VAN

JAPANSCHE GOEDEREN.

Op eenen nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden op publieke vendutie verkoopen:
EEN GROOTE PARTIJ
PORCELEINEN KOPJES EN SCHOTELTJES,
JAPANSCHE BEZEMS, NACHTSPIEGELS, etc.
pas aangebragt per **„OLDENBARNEVELDT."**
(1901) JOHN PRYCE EN Co.

GLACÉ EN SATIJNEN HANDSCHOENEN,
witte SATIJNEN SCHOENEN.
(1930) Gezusters DE BRUIJN.

WOODBURY & PAGE

hebben hun
PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van Rijswijk naar Glodok
VERPLAATST,
alwaar zij tot het einde van Junij voortgaan met het vervaardigen van portretten voor Chinezen.

Europeanen, welke van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken, wordt daartoe de gelegenheid des Woensdags aangeboden. (1875)

Militaire Societeit Concordia

THÉ-DANSANT

voor HH. Leden en hunne Dames, op Dingsdag den 25sten Junij a. s.
Namens de Directie.
De Secretaris,
(1913) BRUGMAN.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

PROGRAMMA

VAN HET VOCAAL EN INSTRUMENTAAL

CONCERT.

Toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames,
op Woensdag den 15den Junij 1859,
des avonds ten 8 ure,
in het Lokaal der SOCITEIT DE HARMONIE.

Eerste Gedeelte.

1e. Ouverture le Vampyr — LINDPAINTNER.
2e. Solo vóor Cornet à Piston met accompagnement van Piano — CH. FELDHAUER.
3e. Trio voor Piano, Viool en Violoncel — BERIGT.
4e. Duo voor twee Pianos, fantaisie sur Norma. — BELLINI.
5e. 5 e Symphonie (1e gedeelte) — BEETHOVEN.

Tweede Gedeelte.

1e. 5e Symphonie (laatste gedeelte) — BEETHOVEN.
2e. Fantaisie sur l'Etoile du Nord, voor Violoncel — S. LEE.
3e. Piano-Concert met accompagnement van Orchest — MENDELLSOHN BARTHOLDY.
4e. Dames-Kooren:
a. O toi Dieu tutélaire.
b. Le depart du Chasseur. — PAUSERON.
5e. Galop, Souvenir de la Haye. (1891)

MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
van Mijn-Ontginningen in Nederlandsch-Indië.

De vergadering van Deelhebbers in bovengenoemde Maatschappij, bepaald op Donderdag den 16 dezer, zal plaats hebben op denzelfden datum ten 12 ure in stede van 11 ure, ten kantore van de Heeren **Maclaine, Watson & Co.**

Belanghebbenden worden herinnerd zich bij verhindering door eenen stemgeregtigde te doen vertegenwoordigen.

Namens de Directie
ALEX. FRASER, *Directeur.*
F. J. A. TIEDEMAN, *waarn. Directeur*
BATAVIA, 10 *Junij* 1859. (1873)

Nederlandsch Indische

ESCOMPTO-MAATSCHAPPIJ.

Het **Algemeen Bestuur** dezer Maatschappij heeft, ingevolge Art. 8 der Statuten de eer, ter kennisse te brengen, dat de Uitgifte van **4 pCt. OPZEGBARE OBLIGATIEN** op naam of aan Toonder, voor thans is bepaald op ***ƒ 500.000,***— voor beiden gezamenlijk.

Het Algemeen Bestuur voornoemd:
JHR. J. C. REIJNST }
J. C. TEENGS } *Gedelegeerden.*
D. T. PRYCE }
A. R. J. CRAMERUS }
H. C. WILMANS } *Commissarissen.*
A. FRASER }
TIEDEMAN EN VAN KERCHEM, *Directeuren.*
BATAVIA, 10 Junij 1859. (1874)

VERLAKTE IJZEREN

REISTROMMELS

met Patent Sloten,
bij
(1879) J. SPEET.

Glacé en Zijde
HEEREN EN DAMES HANDSCHOENEN,
bij
(1896) A. PONS. — *Sluisbrug.*

Gants Glacés,

Gants Sattinés pour DAMES et MESSIEUR
Robes Fantaisie.
chez
(1895) M. JANET

HOLLANDSCHE WITTE MUURTEGELTJES.
PORTLAND CEMENT,
Uitgezochte SINGAPORE PLANKEN.
Verkrijgbaar bij
(1878) J. SPEET.

EN VENTE EN DEMI-GROS,

chez les soussignés, les marchandises suivantes, formant une partie de la cargaison importée par le navire français "LA VALLÉE DE LUZ," Capitaine Lafitte, venant de Bordeaux.

SAVOIR:

Vin rouge, en Barriques, de différents Crus.
» St. Julien Médoc (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Chateau Lagrange 1er Cru (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Chateau Lacheney (Marque Baour & Cie., Bordeaux.
» Médoc 1854 (Marque H. J. Sempé & Fils Bordeaux.
} en Caisses de 48 Bouteilles.

» Cantemerle (Marque Baour & Cie Bordeaux.
» Ducasse Pauillac (do.
» Branne Monton (do.
} en Caisses de 48/2 Bouteilles.

» Margaux Médoc 1er Cru (Marque Ve. Rudelle) en Caisses de 12 Bouteilles.
» Canon 1851 (Marque Paul Princeteau, en Caisses de 24/2 Bouteilles.

Grand vin d'Hermitage rouge (Marque Monier de la Sizeranne) en Caisses de 12 Bouteilles.
» de Bourgogne Chambertin (A. Kermel
» » Romanée (»
» » Volnay (»
» » Nuits (»
» » Clos Vougeot (»
} en Caisses de 24/2 Bouteilles.

Cognac, Extra Old Champagne Cognac (Marque Eyquem.
» Véritable John Alberty Baour & Cie.
} en Caisses.

Eau-de vie de Cognac, en 1/4 & 1/2 pipes.
» Blanche de Barcelone (Baour & Cie.
» Blanche de Barcelone anisée Baour & Cie.
} en Caisses de 12 Bouteilles.

Absinthe Suisse, (Marque Ed. Pernod.
Kirschen Wasser, »
} do.

Vin de Champagne, V. Clicquot.
» » Jules Mumm.
» » Gustave Gibert.
» » Rodet à Bouzy.
» » ***Rosé*** Jh. Perier & Fils.
} en Caisses de 12 et 24/2 Bouteilles.

Huile d'Olives, Surfine.
Vinaigre Clarifié 1re. qualité. (Marque J. Minvielle Bordeaux.
Fruits au Jus et à l'Eau de vie, (Teysonneau.
Fruits au Vinaigre.
Fruits au Candi.
Gelées de Fruits, Assorties.
Capres au Vinaigre.
Anchois au Sel.
Sauce de Tomates.
} en Caisses de 12 Bouteilles ou flacons.

Moutarde de Maille.
» ***Diaphane.***
} do. de 48 pots

Chocolat en Poudre, de Louit Freres.
Un grand assortiment de Conserves, alimentaires, en Boites, se composant de,
Patés de foie d'oie, Truffés.
» de Gibiers assortis »
Truffes Pures.
Cervelas Truffés.
Lamproies à la Bordelaise.
Petits Pois au Beurre et au naturel.
Champignons.
Ceps au naturel.
Céleri au Jus.
Julienne.
Saumon à l'huile.
Sardines à l'huile en 1/2 et 1/4 de Boites.
Bouillon Gras.
} Fabriques de Teysonneau, Philippe et Canaud et Jh. Penau.

Prunes d'Ente, No. 3. J. Fau Bordeaux. } en Caisses de 48 Pobans.

Eau de Lavande, Smyth and Nephew London. } en Caisses de 6 dozaines de flacons

Services de Table, porcelaine blanche, de 12, 18 et 24 personnes.
» » porcelaine blanche, filet or, de 12, 18 et 36 personnes.
Ustensiles de Cuisine en fer battu.
Beurriers et Couvre fromages en verre.
Un Bel Ameublement, acajou sculpté, garni en velour de soie bleu, composé de, 2 Sophas, 12 Fauteuils, 2 Fauteuils Pompadour, 4 Tabourets, 1 grande Table ovale et 2 moyennes Tables avec marbre blanc.
Un Bureau Ministre, de 146 centimètres.
Une Jardinière, acajou sculpté avec corbeille et 7 seaux décorés.
Un assortiment de Grandes Gravures encadrées, avec Supports, Médaillons tête de femme, Paysages etc., Tableaux à l'huile.
Grandes Glaces, différentes dimensions, cadre doré, avec supports.
Glaces de 75 centimètres, pour chambre.
Galeries dorées.
Harmonium, palissandre 3 Registres de Debain.
Voitures, Calèches sur ressorts à pincettes.
Belles Lampes, Modérateur, avec Abatjour.
Billards Anglais, en acajou et en Chène.
» Chinois, en Chène.
» Carambolage, acajou.
Toupies Hollandaises.
Miroirs à main, face et nuque, Pompadour chevalet, etc.
Jouets d'Enfants.
Bouilloires avec Lampes, en Cuivre bronzé.
Réchauds » »
Malles Polka, pour Overlandmail, de 26 à 30 pouces.
Articles de Chasse, Bouteilles Osier fin, flacons peau bouchon pression, Corbins, Boyaux doubles, Ceintures mandrins, Cornes d'appel en Cuivre, bretelles grenade fine. etc.
Boules et Cheminées en Cristal pour lampes Moderateur.
Mèches Soie et Coton, pour lampes Modérateur.

MODES.

1 Caisse fleurs artificielles, très fine.
1 Caisse Taffetas uni, couleurs assorties.
1 Caisse Echarpes barège, Gaze et Nouveauté.
4 Balles Jaconats, dessins nouveaux.
1 Caisse Broderies, composée de Toilettes Brodées, Guimpes, Chemisettes, Basquines, Robes Fillettes Burnous, Châles à Volans, Cols, Jaconat et Mousseline, Entre deux, Mouchoirs brodés, bandes brodées, Robes Mousseline brodée riche à 3 volants, etc. etc.
1 Caisse Flanelle première qualité, Croisée et lisse.
1 Caisse Chapeaux feutre pr. enfants.
1 Caisse Casquettes »
1 Caisse Chapeaux de Dames, paille brune, grise avec plumes et voiles, pour la malle.
Un grand assortiment de chemises blanches pour hommes.

L. PLATON & Cie.

(1868) *Magasin en face de la Banque.*

De toko van de ondergeteekenden is van af heden **verplaatst** in het lokaal, vroeger geoccupeerd door den heer **Cores de Vries** *aan de groote rivier.*

(1890) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

EEN GEHUWD PERSOON,

Bekend met de **Tabaks-, Suiker-** en **Koffij-Cultuur,** zag zich gaarne in eene LANDELIJKE BETREKKING

GEPLAATST.

Zijne ECHTGENOOT zoude daarbij niet ongenegen zijn, zich te belasten met het **onderwijs-** en de **opvoeding van eenige jonge Meisjes.**

Adres franco brieven onder letter A R aan het bureau der *Java-Bode.* (1929)

Voor de opvoeding van twee Jongelieden van 13 en 15 jaar, wordt bij eene familie in de Binnenlanden ***Een Gouverneur*** gevraagd. Maandelijksch Honorarium *f* **150.**— met vrije woning.

Adres onder Letter Z. bij

(1867) G. KOLFF & Co.

Een **Eerste Stuurman,** Nederlander, alhier wegens ziekte achtergebleven, biedt zich aan voor eene reis naar Nederland of elders.

Nadere Informatiën zijn te bekomen aan het Bureau dezer Courant. (1923)

Op eene der hoofdplaatsen in den oosthoek van Java, wordt gevraagd op eene dag- en kostschool eene

SECONDANTE.

Zij alleen, die voldoende bewijzen van bekwaamheid kunnen geven in het geven van Pianolessen, zullen in aanmerking komen.

Adres met franco brieven onder letter A. aan de heeren *Gebr. Kocken* te Soerabaija. (1893)

De ondergeteekende overgenomen hebbende de

WAGENVERHUURDERIJ,

van den heer ***H. Wolff*** op **Petodjo,** beveelt zich hiermede bij het geëerde publiek aan.

HEINEMANN.

Batavia, 10 *Junij* 1859 (1895)

TE KOOP Een span goed gedresseerde **Sandelhout Wagenpaarden,** hoog 4 voet 2 duim.

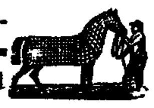

(1889) J. RENAUD.

TE KOOP Een goed gedresseerd

BATAK RIJPAARD,

mede als

Hardloopend Bendiepaard

te gebruiken. Prijs *f* **275.**

Adres

(1863) LANGE & Co.

TE KOOP.

Het Nederl. fregatschip

VIJF GEBROEDERS

Kapt. ***G. J. Teensma,***

groot volgens meetbrief **468 Lasten,** dat met al deszelfs rondhouten, opstaand en loop want, ankers, kabelkettingen, touw en zeilen en dere scheepsbehoeften, zoo als hetzelve thans ter ree is liggende.

Het schip is dagelijks, behalve **zon- en feestdag** te bezigtigen van 7 tot 11 uur ***'s morgens*** en v 3 tot 6 ure ***na den middag.***

Informatien te bekomen te *Samarang, Soerabaija* hier bij

de Agenten.

(1925) B. KOPERSMIT en Co

Batavia, den 15den Junij 1859.

Wordt te koop gevraagd

Een huisje van p. m. *f* **100**

Te bevragen bij

(1894) H. M. VAN DORP

TE KOOP **Een erf,** bebouwd met een ruim **steenen woonhuis** met dito bijgebouwen, gelegen op *Noordwijk.* Te bevragen bij

(1908) P. H. REIJNHART

TE KOOP.

Bij de ondergeteekenden

een ruime en zeer Elegante

REISWAGEN.

Uit het fabriek van *Ganthé* te Parijs.

(1932) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

TE KOOP Nieuwe drie koyangs

PRAAUWEN,

prijs *f* **500** per Praauw bij

(1907) T. B. IHNEN.

TE KOOP **EEN FRAAI DRAAIORGEL** in mahoniehouten kast,

van 21 Touches, 4 Registers, 3 koperen Trompette met Trommel en Triangel, spelende dertig verscheide fraaije Airs, als: **Polka's, Valses, Mazurka's Varsoviennes, Quadrilles** en eenige **Ope** stukken.

Te bezigtigen bij

BLOK en RUZETTE,

(1910) *te Cheribon.*

De Ondergeteekende heeft de eer kennis te g ven, dat hij van heden af alhier heeft

OPGERIGT EEN VERKOOP-

en

COMMISSIEHUIS onder de firma

ACHILLE BEDIER,

in het locaal vroeger geoccupeerd door de Heer **van SLOOTEN, MORGAN & Co.**

(1926) A. BEDIER.

Wegens vertrek van den Heer ***E. Heydorn,*** is de hem verleende Procuratie, met o derling goedvinden, ingetrokken.

ARNOLD & ZONEN.

Batavia, 15 Junij 1859. (1921)

De Heer **L. Meijer** heeft onze Generale Proc ratie.

ARNOLD & ZONEN.

Batavia, 15 Junij 1859. (1922)

De Heer **E. C. Heijdorn** heeft onze Generale Pr curatie.

1934) ARNOLD BIK & Co.

Cheribon, 15 *Junij* 1859.

Debiteuren en Crediteuren van wijlen **J. A. Bannie** in leven 1sten Luitenant der Infanterie, worden verzoc binnen den tijd van drie maanden betalingen of aa giften te doen aan

De Commissarissen in den boedel,

L. H. J. WOLLWEBER, 1en L

C. H. C. DUMONT, 2en Luit.

Willem I, den 30sten Mei 1856. (191

HET REGLEMENT OP DE MILITAIRE ADM NISTRATIE IN NEDERL. INDIE,

met alle bijvoegingen en alteratiën, bijgewer tot heden ad *f* 50,—

Te bevragen bij

(1916) G. KOLFF en Co.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 15 Junij 1859, No. 48.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

... onschatbare geneesmiddelen voor alle ongesteldheden eigenaardig aan warme klimaten, bijzonderlijk voor die welke voortvloeijen uit eenen ongezonden toestand der lever en eenen tragen bloedsomloop, ... hoofdpijn, winderige uitrekkingen, zuurheid der maag, hartklopping, verstoorde rust en algemeene verzwaktheid worden allen spoedig genezen door deze onvergelijkelijke Pillen. Zij werken voornamelijk op de maag en de lever, gevende aan het inwendige sap deszelfs ontbindende krachten terug en veroorzakende eene regelmatige beweging van gezonde gal. Het bloed, vroeger besmet door de ziekelijke afzonderingen der lever, volkomen gezuiverd zijnde door deze Pillen, hoort ieder orgaan tot deszelfs geregelde actie aan, en verschaft op nieuw voedsel, in plaats van vergift, aan het ligchaam, waardoor het vleesch deszelfs oorspronkelijke hardheid herkrijgt.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	F. Neumann.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Salatiga	»	F. Kruthoffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (1914)

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Tweede halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Onderge-teekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **franco** toe te **zenden**, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12,50
» Java	» 15.—
» de Buitenbezittingen	» 17,50.
» Nederland	» 22,50.

Brieven **franco** aan

den Administrateur,
(1870) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** **G. C. T. van Dorp** te *Samarang*. **E. Fuhri & Co.** te *Soerabaija*, **Weijermans & Co.** te *Pasoeroean*, **Blok & Ruzette** te *Cheribon*, **G. A. Hogenraad** te *Madioen* en **H. R. van Wijk, Rzn.** te *Padang*.

GEELE AMERIKAANSCHE ENVELOPPES,

sterk en ondoorschijnend, met GOM à *f* 20,— per 1000.
Te bekomen bij den Boekhandelaar,
BATAVIA, 1859. ***H. M. van Dorp.***
(1871)

MASSIEF BRONZEN
STATUETTEN,
Ontvangen bij
(1882) G. KOLFF & Co.

HET PORTRET
van
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN,
Groot-Meester van de Orde der Vrij-Metselaren,
in fraai vergulde Maconniek-allegorische Prachtlijst.

Ontvangen:

Te Batavia	bij G. KOLFF EN Co.
Te Samarang	bij DE GROOT, KOLFF EN Co.

(1881)

BOEKHANDEL: G. KOLFF & Co.
te BATAVIA.

Gerhardt. Lehrbuch der organischen Chemie. Deutsche originalausgabe, unter Mitwerkung von ***Dr. Rudolf Wagner***; in 4 banden. ***f* 50,—.**
Bock. Atlas der Pathologischen Anatomie mit besonderer Rücksicht auf Diagnostik. Mit 146 Abbildungen, ***f* 40,—.**
C. G. Lehmann. Lehrbuch der Physiologischen Chemie; 3 banden. ***f* 24,—.**
Laschka. Die Brustorgane des Menschen in ihrer Lage, mit 6 Abbildungen, gr. folio in Portefeuille. ***f* 18,—.**
L. Stromeyer. Maximen der Kriegsheilkunst, 2 Bände. ***f* 10,—.**
Funke, Leerboek der Physiologie. ***f* 22,—.**
Bernard et Huette. Medicine operative et anatomie chirurgiale, avec figures coloriées. ***f* 38,—**
Canstedt's Bijzondere Ziekte- en Genezingsleer, 3 dln. ***f* 36,—.**
Wunderlich. Handboek der Pathologie en Therapie, 5 dln. geb. ***f* 52,—.** (1880)

Ballons Grimaciers,
Een splinternieuw SPEELTUIG, ontvangen
bij
(1918) G. KOLFF EN Co.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *D. H. Kolff*, worden verzocht, binnen den tijd van drie maanden, betaling of aangifte te doen, aan den
Gesubstitueerden Executeur,
B. J. VAN ECK.
SOERABAIJA, 4 *Junij* 1859. (1887)

STOOMBOOTDIENST.

Naar Samarang en Soerabaija,
op den 20 Junij.
Naar Bencoelen en Padang,
tweemaal 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.
Naar Muntok, Riouw en Singapore,
op den 24 Junij.
Nadere informatiën bij
(1906) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer boot gedurende deze en de volgende maand is thans geregeld als volgt:
van SAMARANG naar BATAVIA,
19 en 30 Junij.
van BATAVIA naar SAMARANG,
15 en 26 Junij.
des morgens ten 8 ure precies.
Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
(1872) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

STOOMBOOT SAMARANG PACKET.

Deze stoomboot vertrekt **den 16 Junij** via **Cheribon naar Samarang.**
De Agenten
LEVERT EN Co.
(1888)

PASSAGE NAAR NEDERLAND,
wordt aangeboden met het Ned. Schip
CORNELIS GIPS,
Kapt. ***M. van Rijn van Alkemade.***
Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van familiën en enkele personen en zal in den aanvang van Julij de **reis** naar Nederland aanvaarden.
Nadere Informatiën zijn te bekomen alhier, te Samarang en te Soerabaija bij
De Agenten,
(1924) B. KOPERSMIT EN Co.

BATAVIA.

In den morgen van den 14den Junij, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Wij hebben de pijnlijke taak te vervullen, onzen geachten lezers mede te deelen het plotselinge, en onder zoo treurige omstandigheden plaats gehad hebbende, overlijden van den Heer Jan Constantijn Teengs, in leven President van de Factorij der Nederlandsche Handelsmaatschappij, in den ouderdom van 48 jaren.

Degelijke deugden bragten den man op het hoog maatschappelijke standpunt, waarop hij zich onlangs zag geplaatst.

Hij was werkzaam en bedaard, ordelijk in zijne zaken, zonder zijne hand aan hulpbetoon te onttrekken; bij was een braaf mensch en Christen, liefderijk echtgenoot en vader, een trouw vriend, bemind door al zijn ondergeschikten, zoowel in zijne maatschappelijke betrekking als door hem, met wien hij als hoofd van een huisgezin in aanraking kwam.

Te meer smartelijk is het, hier te moeten bijvoegen, dat hij het slagtoffer geworden is van een aanslag van een Javaanschen bediende, die slechts dertien dagen in zijne dienst was, in tegenoverstelling met al zijn andere bedienden, die jaren achtereen de liefderijke behandeling van hunnen meester op prijs hadden leeren stellen.

Op Maandag morgen, den tweeden Pinksterdag, klopte als gewoonlijk de inlander Kassan aan de deur van het slaapvertrek des Heeren Teengs en dezen, de deur openende, ontving onmiddelijk een krissteek in den onderbuik, schreeuwde om hulp en, terwijl zijne echtgenoote, die in hoogst zwangeren toestand verkeerde, het bed verliet en hem ter hulpe snelde, ijlde de ellendeling op haar aan, smeet haar op den grond en trachtte haar te doorsteken.

In de worsteling, die volgde, werd de arm van Mevrouw Teengs doorstoken; met moeite werd het moordtuig door Kassan uit de woude getrokken en nam deze daarop onmiddelijk de vlugt, sprong in éénen sprong de trappen af en snelde naar zijne kamer; een der overige bedienden, die hem vervolgde, sloot hem op, en Kassan sneed zich in den hals.

Onmiddelijk was de Heer Resident ter plaatse; de politie deed verder onderzoek, terwijl de gewonde onder geneeskundige behandeling werd gesteld. De kunst bleek, helaas! onmagtig, om den diep betreurde te redden: tweemaal vier-en-twintig uren na den moordaanslag, bezweek de Heer Teengs.

Wij willen niet vooruitloopen het meer grondige onderzoek der politie, hetwelk de hoofdoorzaken van dezen aanslag aan het licht zal brengen, zoo het ons ten minste gegeven wordt, om duidelijk te lezen in de huishouding van den Javaan.

Kassan geeft voor, dat hij alleen geleid is door wraakzucht, omdat zijn meester, hem twee dagen te voren wegens onachtzaamheid bekneorrende en daarop een brutaal antwoord ontvangende, hem een klap gaf en hem den volgenden dag wegens dit verzuim zoude hebben onderhouden.

Zeker moet de jonge bediende zijn meester wel hebben geterqd, dat de anders zoo bedaarde en voor zijne bedienden dikwijls te goede man zijne hand uitstak, maar hevig mag dan de wraak heeten voor één klap, wanneer althans achter het voorgevallene niet meer schuilt.

Voor de Indische Maatschappij hopen wij, dat het een geïsoleerd feit is, hoe hard ook voor de slagtoffers.

— Volgens berigten van Macasser, loopende tot den 28sten Mei jl., hebben geene vijandelijke invallen op ons grondgebied plaats gehad en bleef de rust binnen hetzelve ongestoord.

Alhoewel het ziekte-cijfer onder de expeditionaire troepen niet beduidend afneemt, hebben de aard en hevigheid der ziekten, alsmede het sterfte-cijfer eene gunstige verandering ondergaan.

— Den 3den Junij 1859 hebben de navolgende inlandsche vrouwen, élèves bij de verloskundige school in het groot militair hospitaal te Weltevreden, het vereischte examen in de verloskunde afgelegd, als:
C. Tampi en C. Mamarimbing, beiden van Menado,
M. Pello van Timor Koepang,
Si Delia van Bencoelen, en
Namin van Muntok.

Allen hebben blijken gegeven van voldoende kunde te bezitten, om de dienst van vroedvrouw met vrucht te kunnen waarnemen.

(*Jav. Ct.*)

Samarang, 10 Junij. Op den 1sten dezer, is de Javaansche vrouw *Embok Podjoijo*, uit de dessa *Bramban*, district *Singenlor*, bevallen van drielingen, allen van het mannelijke geslacht; kraamvrouw en kinderen zijn naar omstandigheden welvarend.

(*Sam. Adv. bl.*)

Samarang, 10 Junij. Ter vervanging van het naar Borneo vertrokken 9de bataillon, is alhier van Soeracarta en Djokjakarta aangekomen het 4de bataillon Inf., onder commando van den Majoor Kroesen.

Het uitmuntende voorkomen, de fiksche militaire houding en de ruime voltalligheid der manschappen, zoowel als het werkelijk fraaije muziek van dit bataillon zijn hier algemeen en met te veel genoegen opgemerkt, om daarvan niet bij deze melding te maken.

— Met genoegen kunnen wij melden, dat, volgens verschillende berigten, de staat van zaken in de Z. en O. afd. van *Borneo* zich veel gunstiger laat aanzien dan aanvankelijk verwacht werd. Ook zouden nog enkele der verloren geachte Europeanen gered zijn en terug verwacht worden.

Nog wordt vermeld, dat de Inlandsche bevolking al een zeer luttel deel aan den opstand moet gehad hebben, en dat deze hoofdzakelijk door vreemde bedienden aangestookt en door vagebonden en vreemden volbragt zou zijn. Wij kunnen en mogen echter, zonder meerdere zekerheid, de ons dienaangaande gemelde bijzonderheden niet nader mededeelen.

Het 9e bataillon infanterie, bevelhebber Luit.-Kolonel Boon van Ostade, was aldaar aangekomen.

— Den 8sten dezer arriveerde ter reede alhier van Macassar, via Soerabaija, Z. M. stoomschip *Gedeh*, commandant de luit.-ter-zee 1ste klasse Croes, alsmede het voor ziekenschip ingerigte Ned. Fregatschip *Ouderkerk a/d Amstel*, kapt. D. H. Kramer.

Naar wij vernemen, zal de *Gedeh* binnen weinige dagen naar Macassar terugkeeren, eenige suppletie-troepen derwaarts medenemende. (*Sam Ct.*)

Soerabaija, 8 *Junij*. Vrijdag ll. zijn, door den Raad van Justitie alhier, ter dood veroordeeld Raden Aijoe *Garoek*, oud 21 jaren, en Maas *Srieba*, oud 33 jaren, te Bangkallang woonachtig, beiden beschuldigd van, in den namiddag van den 28sten Januarij 1858, het zoontje van *Bok Raboedin* geroepen en een vlieger beloofd te hebben; dat het kind, na vooraf toestemming zijner moeder gevraagd en bekomen te hebben, bij haar is gegaan, door haar in huis getrokken en, terwijl Maas *Srieba* het de handen vasthield, bij den hals gevat en de keel toeg knepen is, dat het stikte. Tot deze wandaad is zij uit wraak overgegaan, om dat haar man haar, in het bijzijn van de moeder van het kind, berispt had over het vele gebruik van amfioen en tevens de moeder verbood, meer amfioen in den vervolge bij haar te brengen.

(*Soer. Ct.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Amsterdam, 25 April. Omtrent den stand van zaken moeten wij naar de vele, reeds vroeger medegedeelde, depêches verwijzen. Hoe weinig geloof dit ook mogt schijnen te verdienen, zoo is toch alle kans op behoud van den vrede niet verdwenen. Engeland heeft de hoop nog niet laten varen, Oostenrijk weder tot meer vredelievende gevoelens terug te brengen en het doet nog eene krachtige poging om te verhinderen, dat het ultimatum, aan het hof van Turyn gezonden, gevolgd worde door een inval in Sardinie. De Britsche regering zendt onophoudelijk depêches naar Weenen, ten einde den afgebroken draad der onderhandelingen weder aan te knoopen. Men kan evenwel slechts weinig hoop koesteren op den gunstigen uitslag dezer in den laatsten oogenblik aangewende pogingen; men moet niet vergeten, dat de Oostenrijksche regering

niet gehandeld heeft, zonder rijpelijk de gevolgen van haar besluit te hebben overwogen; dat tot het ultimatum, aan Sardinie gezonden, reeds sedert eenigen tijd was besloten en dat het bevel, om het te beteekenen, was gezonden, alvorens het jongste voorstel van Engeland te beantwoorden; Oostenrijk scheen daardoor aan te duiden, dat het alle verdere onderhandelingen wilde uitsluiten, tenzij daarbij als grondslag werd aangenomen de voorloopige en onvoorwaardelijke ontwapening van Sardinie. Tot dus ver is nog niet vernomen, dat de jongste poging van Engeland zouden zijn verworpen. Men kan er bijvoegen, dat Lord Derby aan Keizer Napoleon de verzekering heeft doen betuigen van zijne vriendschappelijke gezindheid en van de ontevredenheid, welke het gedrag van Oostenrijk bij hem verwekt had. Het antwoord van Sardinie kan men bevroeden. Gelukkig kan het verklaren, dat het tot de ontwapening, zoo als die door Engeland, Frankrijk, Pruissen en Rusland was voorgesteld, zijne toestemming had gegeven. Het zal waarschijnlijk daarbij voegen, dat, bij het bestaan van een ultimatum, het zich op de vier mogendheden beroept en zich voorbehoudt, om des noods hunne tusschenkomst te verzoeken.

Rusland moet reeds verklaard hebben, voornemens te zijn dezelfde houding aan te nemen als Oostenrijk, gedurende den oorlog in het Oosten.

Uit Sardinie verneemt men, dat de koning voornemens is, zelf het bevel over het leger te aanvaarden en dat de generaal La Marmora onder hem bevel zal voeren. Indien de Oostenrijkers het Sardinisch gebied betreden, dan zouden de Sardiniers op de vestingen terug trekken en de komst der Fransche hulptroepen afwachten.

NEDERLAND.

Op den 7den April arriveerde te Amsterdam een transport kolonialen, sterk 5 sergeanten, 1 fourier, 5 korporaals en 41 soldaten, van Oost-Indië terugkeerende, onder geleide van den 2den luit. A. H. J. L. Ponse van het 3de bat. 7de reg. infant. Genoemde militairen, meest allen afgekeurde, zijn den 8sten dezer naar Harderwijk vervoerd. Opmerkelijk is het, dat er onder het transport enkelen zijn, die naauwelijks 18 maanden in Indië geweest zijn.

— Te Nieuwe Diep is den 17den geëmbarqueerd, aan boord van het schip *Honigbij*, gezagvoerder J. van der Valk, een detachement koloniale militairen, sterk 125 man, onder bevel van den majoor der infanterie van het leger in Oost-Indië, J. H. R. Köhler, en onder medegeleide van den 2den luit. der artillerie A. J. Meijer en den officier van gez. 3de kl. A. van Lammeren.

— Den 15den Mei aanstaande zal van Harderwijk vertrekken, om op dien dag over te gaan aan boord van het schip *Alcor*, gezagvoerder T. J. van Oppen, liggende op stroom voor Rotterdam, bestemd naar O. I., een detachement sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den, van verlof naar Java terugkeerenden, kapitein der infanterie P. J. G. van Harrevelt, medegeleiders de 2de luitenants der infanterie J. F. D. Engelhard en F. J. S. van Meumen, en met bijvoeging van den officier van gezondheid 3de klasse F. D. Lusink.

— Men schrijft uit 's Hage: Wij vernemen, dat door een drietal heeren, deels hier te 's Hage, deels in Oost-Indië woonachtig, concessie is aangevraagd tot het exploiteren en in cultuur brengen der Obi-eilanden, aan de oostkust van Java gelegen, welke eilanden gebleken zijn bijzonder geschikt te wezen voor de specerij-cultuur, terwijl de rijkdom en de vruchtbaarheid van den grond levensmiddelen genoeg opleveren, om een groot getal koelies, tot de exploitatie benoodigd, te voeden.

— Zoo als men weet, heeft het gemeentebestuur van 's Gravenhage, aan het koninklijk instituut van ingenieurs te Delft, de verschillende plannen toegezonden voor eene haven te Scheveningen, met verzoek, dat het instituut daaromtrent zijne consideratien en advies aan den gemeenteraad zou willen kenbaar maken. Ter voldoening aan dat verzoek, heeft het instituut eergisteren te Delft eene vergadering gehouden, waarin, na beraadslagingen, de volgende voorstellen zijn aangenomen: 1. om al de leden van het instituut uit te noodigen, om hun gevoelen over de haven te Scheveningen uit te brengen; en 2. den gemeenteraad van 's Gravenhage te verzoeken, om op zijne kosten de stukken, betreffende deze zaak, te mogen laten drukken en aan de leden van het instituut rond te zenden.

— Z. M. heeft *benoemd* tot scheikundige voor de mineralogie in Ned. Indië *C. L. Vlaanderen*; — *overplaatst* den 2den luit. *J. M. Courtois*, van het 6de reg. inf. bij de inf. in Oost-Indië.

BELGIË.

Brussel, 18 April. Op dit oogenblik is bepaaldelijk niemand in geheel België meer bezig, dan de generaal Chazal, minister van oorlog; men zou waarlijk meenen, dat de oorlog op het punt staat uit te barsten, en dat ons leger daaraan een belangrijk deel moet nemen, als men de maatregelen ziet, die ons departement van oorlog dagelijks neemt. Vele honderden van benoemingen in de mindere graden van het leger worden, gelijk ik u reeds vooraf had aangekondigd, door het officiële blad medegedeeld.

Bovendien verneem ik, dat de minister van oorlog aan zijn ambtgenooten zijn bepaald verlangen heeft te kennen gegeven, nog gedurende de tegenwoordige zitting, een nieuw plan tot versterking van Antwerpen aan de goedkeuring der kamer te onderwerpen.

Dat dit ook de wensch van den koning is, wordt door niemand in twijfel getrokken; doch het is de vraag, of de kamer van afgevaardigden, die op het einde van het vorige jaar, na een rijp onderzoek, zoodanig ontwerp heeft verworpen, thans geneigd zal zijn, het goed te keuren? Ik geloof, dat men hierop reeds vooraf in ontkennenden zin kan antwoorden.

Hoe die ook zij, de militaire commissie van nationale defensie heeft eene aanschrijving ontvangen, om het door den ingenieur Keller opgemaakte ontwerp, tot voltooijing der fortificatiën van Antwerpen en tevens tot vergrooting dier stad, zonder uitstel ijverig te bestuderen. Dit onderzoek, waarmede zij gisteren een begin heeft gemaakt, zal binnen weinige dagen afgeloopen zijn.

De toepassing der stemming volgens eene alphabetische lijst is, even als ligtelijk te voorzien was, door de meerderheid onbepaald uitgesteld, ten gevolge van den door de regering uitgedrukten wensch. De wetgevende vergadering heeft zich vergenoegd, gisteren het beginsel goed te keuren, terwijl zij te gelijker tijd het voorstel der stemming bij gemeente heeft verworpen.

Onmiddelijk daarop zijn de zittingen gesloten, om onzen afgevaardigden de gewone paasch-vacantie te schenken, tot den 3den Mei, als wanneer de kamer weder geopend zal worden. Eene harer eerste werkzaamheden zal alsdan bestaan in het beraadslagen over het wetsontwerp tot wijziging van art. 84 der gemeentewet, betrekkelijk de liefdadige instellingen. Het ministerie wenscht inderdaad de verkiezingen in de aanstaande maand Junij te zien geschieden, onder den indruk der onstuimige discussie, waartoe deze wijziging in de wetgeving op de liefdadigheid zonder twijfel zal aanleiding geven.

Voor de regtbank te Brussel zal eerstdaags eene nieuwe en belangwekkende kwestie worden behandeld. Zij zal namelijk moeten beslissen, of de *Moniteur Belge* verpligt is de antwoorden op te nemen, die men op regeringsdaden, koninklijke of ministeriële besluiten of artikels, op last van het gouvernement in dit blad geplaatst, inzendt. In het onderwerpelijke geval is er sprake van den heer van den Broek, die, gelijk u reeds gemeld is, uit zijne betrekking van scheikundige bij de munt is ontslagen, wegens het houden van eene antiministeriële redevoering, en die nu beweert, dat het blad verpligt was ook zijn antwoord op de beweegredenen tot zijn ontslag, daarin destijds medegedeeld, te plaatsen.

— In het Trappisten klooster te Forges, zijn de superieur en eenige broeders gearresteerd en door gendarmes naar den kerker gebragt, onder beschuldiging van aanslag tegen de zeden op knapen, die zich in hunne inrigting tot onderwijs bevonden. De zaak heeft hier diepen indruk gemaakt. Een der beschuldigden moet reeds hebben bekend.

ENGELAND.

De inlichting in de Times (*die wij in ons vorig No. medededeelden*) is dit blad zonder twijfel van wege den minister van buitenlandsche zaken geworden. Het blad bevat echter geen enkele aanmerking op de officiële notaas, gisteren in zijne kolommen medegedeeld (die van graaf Buol aan den russischen en den engelschen gezant). Daarin zou hij reeds gevonden hebben, dat de voorslag tot ontwapening van Sardinië, ofschoon bij Oostenrijk *ontstaan*, door Engeland *ondersteund* werd, zoo als blijkt uit het antwoord van graaf Buol aan lord Loftus te Weenen, luidende aldus: »Het blijkt *op nieuw* uit de nota van lord Loftus, dat, wanneer het keizerlijk bewind in den voorslag van een congres op bovengemelde voorwaarden toestemt, het britsche bewind bij het fransche dringend aanzoek zal doen, om gezamentlijk (met dat van Engeland) van Sardinië te eischen, dat deze Staat *zich onmiddelijk ontwapene*, waartegen hij (het britsche gouvernement) een gezamentlijken (met Frankrijk) waarborg geven zal voor de uitvoering der verpligtingen, tegenover het sardinische gouvernement aangegaan." De laatste zinsnede is onduidelijk en vordert opheldering. Het hoofdpunt is echter, dat Engeland zich bij Oostenrijk aansloot, om Sardinië onmiddelijk te doen ontwapenen, na welk *feit* de toetreding tot het congres van de zijde van Oostenrijk, onder voorwaarde der gelijktijdige ontwapening van de *groote* mogendheden, zou geschieden. doch het was uiterst gemakkelijk om, nadat Sardinië zich eenmaal in weerloozen toestand geplaatst vond, het congres te verijdelen. De houding van het Derbyministerie was in deze dus verre van hetgeen zijn bondgenoot in den russischen oorlog verwachten kon, en dat er gunste van eene mogendheid, die Engeland toen geenszins ter zijde stond en zich-zelf eenmaal beroemde op de trouweloosheid harer politiek. Europa leert intusschen door Sardinië en Pruissen, wat de voordeelen en de lasten zijn van eene engelsche alliantie.

Men wil eene der voorwaarden van de nieuwe russische leening, in een voor den vrede gunstigen zin, opvatten. Het is deze: »Ingeval van vijandelijkheden of van zulke ernstige politieke verwikkelingen als aanleiding zullen geven, om de russische 4½ pcts. fondsen tot 94 te doen vallen op de fondsenbeurs te Londen, zullen de nog niet betaalde stortingen zonder schade voor de deelnemers kunnen worden verdaagd, totdat de oorzaak van zulk eene daling en de uitwerking daarvan voorbij gegaan is; doch mogt die toestand van zaken voortduren, dan zal het aan de deelnemers, na verloop van acht maanden, b. v. 31 Dec, vrijstaan, om voor de gestorte gelden schuldbekentenissen te vorderen en zijn zij van verdere betalingen ontheven."
Anderen zien er daarentegen een bewijs van oorlog in, daar zulk eene proviso noodig geacht werd, en tegenlijker tijd een bewijs der finanсiële kracht van Rusland, die te Londen geene daling zal gedoogen van 6 pct. in zijne 4½ pct. schuldbekentenissen. De deelnemers op het vasteland zullen natuurlijk onder dezelfde bepaling begrepen zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 April. De gebeurtenissen volgen op elkander met een zoo grooten spoed, dat men die bijna niet kan bijhouden.

Aan het behoud van den vrede is wel niet meer te denken; waarschijnlijk zullen, wanneer gij mijn brief ontvangt, de Oostenrijkers over den Ticino zijn getrokken. Onze troepen worden met allen spoed ingescheept. Vijf en twintig duizend man bevinden zich op weg naar Genua en dit getal zal weldra verdubbeld zijn. Drie regementen der divisie Forey zijn, in den afgeloopen nacht, uit de hoofdstad vertrokken en de generaal-zelf is hen heden gevolgd.

Het vertrek van den Keizer is op Maandag of Dingsdag bepaald; voor zijn vertrek echter zal bij Maandag ochtend aan het wetgevend ligchaam eene mededeeling doen over den stand van zaken, en eene aanvraag tot het sluiten eener leening. Volgens sommigen zou het bedrag daarvan 500 millioen bedragen.

De ligting van 1859 zal onverwijld onder de wapenen worden geroepen. Ook zal er eene oproeping van vrijwilligers plaats hebben.

De raad van regentschap is bijeengeroepen. De K zerin en de Kroonprins begeven zich, maar men ze naar Lyon. Dit vereischt echter allezins bevestigi

De Keizerin zal welligt den Keizer tot Lyon ver zellen, maar men mag aannemen, dat zij naar Pa zal terug keeren, om den Kroonprins onder de ho te stellen van het leger van den maarschalk Magn

Er is sprake van eene verandering in het ministe Ik geloof, dat alleen de minister van buitenl. zaken aftreden. Hij wordt genoemd als de plaatsvervan van den Hertog van Malakoff te Londen. Gelijk weet, is deze belast met het commando over het le aan den Rijn.

De minister van marine heeft besloten, dat de m niers, wier dienstijd is verstreken, niet zullen word ontslagen en dat de met verlof afwezigen zullen w den opgeroepen.

Indien hetgeen men mij mededeelt juist is, dan z Oostenrijk een memorandum gereed maken en uiter Maandag uitvaardigen. In dat stuk zal gewezen w den op het geheim verdrag, tusschen Frankrijk en S dinie gesloten.

Men zegt, dat de graaf de Cavour met het ministe van oorlog in Sardinie is belast, ter vervanging v den generaal la Marmora, die het bevel over de troep aanvaardt.

Men is ongerust over de houding, welke de Duits bond zal aannemen. Het bewijs, dat inderdaad ge ren van die zijde dreigen, wil men vinden in de omst digheid, dat de Keizer aan den maarschalk Pélissi daartoe per telegram uit Londen ontboden, het be over het leger aan den Rijn heeft opgedragen. W men ook zegge van de afkeuring der handelwijze v Oostenrijk door Pruissen, is het toch waar, dat Fra rijk geenszins op dit verbond kan rekenen. Pruiss heeft aan Oostenrijk zijn bondscontingent toegezegd dit is reeds een begin van alliantie.

Het is niet mogelijk nog een juist denkbeeld te ven van den indruk, door het uitzigt der op hand zijnde ernstige gebeurtenissen bij het publiek gemaa Dit echter is zeker, dat het leger met geestdrift v den oorlog in Italie is bezield.

— De *Patrie* meldt, dat de garde op voet van oo log is gebragt. De officieren hebben bevel ontvang om zich tot vertrek gereed te houden. De maarscha Canrobert is heden ochtend vertrokken, om van zi commando het bevel te aanvaarden.

De regimenten, welke gisteren Parijs verlieten, zi met geestdrift begroet.

Parijs, 15 April. De keizer-zelf schijnt behoefte gevoelen aan ontspanning en bevindt zich te Villeneu l'Etang, het Sanssouci van het fransche hof. Wie a het behoud des vredes gelooven, zien in 's keizers v blijf buiten de hoofdstad een vrede-teeken; de vo standers der tegenovergestelde meening, dat nameli de oorlog zal uitbarsten, geven er een oorlogzucht uitlegging aan, en zeggen, dat Achilles zich onder zi tent heeft teruggetrokken.... om nieuwe veldslagen beramen. Hector zijnerzijds bereidt zich tot den stri De jeugdige keizer van Oostenrijk is, naar men ze besloten alle krijgskansen te beproeven. Caesar te Caesar, als in het kaartspel: *Bataille! Quidquid delira reges plectuntur Achivi.* Dezen keer ten minste zull de volken niet te veel te lijden hebben van den stri lust der souvereinen, want de worsteling in Euro neemt een aanvang in naam der volken en niet e eene kwestie van souvereiniteit of van dynastie. E tijds streed men voor Lancaster of Tudor, voor Stu of Oranje, voor Bourbon of Orleans. Thans staat m op het punt in het veld te rukken voor de roma sche, voor de italiaansche natie. en wie weet voor n andere nationaliteiten misschien. Dit is een vooru gang. De Nieuwe-Wereld heeft hare nieuwe volk geëmancipeerd: Washington en Bolivar hebben de publieken van Amerika gesticht op het beginsel d nationale onafhankelijkheid, den grondslag van a vrijheden. Zou Europa zich niet, als de oude Aes aan die vruchtbare bron kunnen verjongen?

In 1818, toen de souvereinen te Aken het politi stelsel van het Heilig Verbond grondvestten, prote teerde een duitsch schrijver in de volgende regelen t gen deze coalitie der monarchen: »De weener tra taten hebben het lot der rijken en staten geregel maar wat hebben zij gedaan voor de volken? He Duitschland iets gewonnen bij de zege van den koni van Pruissen of van den keizer van Oostenrijk? A Frankrijk werden drukkende oorlogsbelastingen op legd; uit de keizerlijke musea werden de schilderstu ken weder weggenomen, die de verovering er in h gebragt; maar men heeft in Frankrijk den onder mingsgeest en het revolutionnair initiatief niet uit roeid, die altoos weerklank zullen vinden aan ge zijde van den Rijn. Wij zijn *Duitschers* tegen Nap leon, maar *Franken* (vrijen) tegen de autokratische Ha burgers, zoowel als tegen de administratieve en m taire tiranny van Berlijn. Het Rijnverbond, door h tractaat van Weenen vernietigd. zal eens op nie gevormd worden, en vergeten wij niet, dat er elde dan in Oostenrijk opvolgers van Karel den Groote zi Gij ziet dat er nog een onafhankelijk Duitschland het Duitschland der bondsvergadering te Frankfo het Duitschland, dat vóór alles vrijheid, eenheid vooruitgang wil. De kwestie, die thans in Italië beha deld wordt, zal eens in Duitschland aan de orde gest worden. Baden, Nassau en Hessen staan, als Parm Modena en Toscane, onder de politieke heerschap van de groote duitsche mogendheden. Het Duits verbond is een federaal Babel, maar elke van die klei staten behoudt het besef zijner eigene nationaliteit, met anderen is vermengd, en niet onvoorzigtig den voet zetten in het mierennest van het ste bevolkte Germanië.

Daar, en niet in Engeland, ligt, volgens mijne m ning, de knoop, die nu doorgehakt moet worden. geland heeft in dezen oogenblik slechts een onder schikte rol te vervullen; daarom ontwijkt het Par ment de kwestie en laat het zich ontbinden. Gelo gij, dat, indien het een oorlog aan de Rijnoevers trof, indien Frankrijk de vijandige bedoelingen h welke men het toedicht, het Parlement niet perman

zou blijven? Er zou eene uitbarsting van patriotisme ontstaan. Gij zoudt zien, dat de britsche natie alleen meer krijgstoerustingen maakte, dan Frankrijk, Sardinië en Oostenrijk gezamentlijk. Engelands zekerheid is de beste waarborg voor Duitschland; zij bewijst, dat de oorlog, als hij uitbarst, geheel italiaansch zal zijn en het duitsche evenwigt niet bedreigt. (*Naar het schijnt denkt men in Engeland-zelf over die zekerheid anders; sir Ch. Napier althans deelt het gevoelen van onzen correspondent volstrekt niet.*) Overigens beginnen onze diplomatieke agenten bij de duitsche Bondstaten te zegevieren over de vooroordeelen en de vijandige stemming, die hun hunne posten zeer moeijelijk maakten en hen in een hagchelijken toestand bragten. Thans kan en mag ik het u zeggen, er zijn zeer ernstige dingen voorgevallen. Bijna ware het tot een tweegevecht gekomen tusschen een minister van Frankrijk en een hooggeplaatst persoon van een der kleine duitsche hoven. Zonder de hoffelijkheid en de langmoedigheid, waarvan de diplomatie zoo noodig gebruik weet te maken, zou er meer dan eene reden tot een breuk zijn geweest, wier gevolgen zeer zwaarwigtig hadden kunnen worden. Ik noem b. v. Wurtemberg. Gedurende de afwezigheid des konings, die zich te Nizza bevond, heeft het hof van Stuttgart gedurende eenige maanden veel gehad van het huishouden van Jan Steen. De vrouwen regeerden naar welgevallen. Zelfs wordt eene anecdote verhaald, die, ofschoon reeds een paar maanden oud, nog van pas kan geacht worden. Op zekeren dag, of liever op zekeren avond, wordt op het paleis de tijding ontvangen, dat de oorlog tusschen Oostenrijk en Sardinië ophanden is. Een vriend van Prins Napoleon, reeds onderrigt van diens huwelijksplan, meent als hoveling wel te doen door de verdediging op zich te nemen van het koninklijke huis van Savoye. Een ijskoude stilte volgt op zijne woorden. Eene prinses, beroemd door haar verstand en door hare schoonheid, eene staatsvrouw (waarom niet even goed *staatsvrouw* als *staatsman* gebezigd?), zijne vertrouweling, begon daarop een zeer levendig gesprek aan te knoopen ten gunste van de keizerlijke familie te Weenen, toen een raadsheer met grijze hairen, de mentor van Wurtemberg, haar den vinger op den mond legde. Het gesprek kreeg een ander onderwerp. Maar de wolk, die over de Neckar boorden was getrokken, werd al grooter, voortgestuwd door den van Weenen komenden wind. Wij zullen hem elders vinden in Zwitserland, in België enz; overal verdonkert zij den politieken gezigteinder en brengt nog meer verwikkeling in den reeds gespannen toestand.

Zekere fransche en buitenlandsche bladen gelooven niet, dat de oorlog tusschen Frankrijk en Oostenrijk kan uitbarsten, zonder dat geheel Europa in het strijdperk trede. De algemeene oorlog is de vogelverschrikker, waarvan zij zich bedienen, om het getal te vergrooten van hen, die tot elken prijs oorlog willen. Zij stellen aan den eenen kant Pruissen en Engeland als bondgenooten van Oostenrijk, en aan den anderen kant Frankrijk met Sardinië als eenigen bondgenoot voor. Nu blijft Rusland nog over; maar diezelfde bladen beweren, dat dit rijk eene schadeloosstelling zou eischen, geëvenredigd aan het aantal troepen, dat het ter beschikking van het fransch-sardinisch-russische verbond zou stellen. Uit Petersburg ontving ik een brief, waarin ik, zonder eenige opoffering van Frankrijk, de oplossing meen te vinden van deze kwestie van schadeloosstelling, die misschien op dezen oogenblik een punt van onderhandeling is tusschen de regeringen van Frankrijk en Rusland. Volgens bedoelden petersburgschen correspondent, zou Perzië, door tusschenkomst van Frankrijk, een mikroskopisch gedeelte van zijn grondgebied aan Rusland afstaan. De perzische grens loopt ten westen tusschen de russische en turksche bezittingen in Armenië, en vormt tusschen de sterkten Naktschiwan (Rusland) en Bayazid (Turkije) een niet aanmerkelijken scherpen hoek. Door dit grondgebied, over zijne geheele lengte, gaat de eenige handelsweg van Trebisonde en Teheran. Tot dezen afstand, ten gevolge waarvan Perzië verder van Turkije zou verwijderd worden, zou de shah reeds veel vroeger zijn overgegaan; doch Engeland heeft er zich altoos tegen verzet, omdat Rusland, eens meester van dezen weg, dien zou sluiten, om aan den handel een noordelijker rigting te geven, naar de provinciën Armenië en Georgië en de Caspische zee. Sedert de reis van Feruckkhan is de fransche invloed aan het hof van Perzië toegenomen, en, zoo als mijn correspondent verzekert, moet de acte van afstand eerlang geteekend worden. Zijn deze bijzonderheden juist, dan is er een voor Frankrijk bijzonder gunstige verandering in den staat van zaken gekomen, daar deze mogendheid voortaan tegen een algemeenen oorlog, d. i. tegen een coalitie, gewaarborgd is.

Ten bewijze van de volstrekte onwetendheid, waarin men verkeert over den waren loop der onderhandelingen en over hare werkelijke waarde en hare gevolgen, diene, dat de oostenrijksche concessiën beurtelings aan de bemoeijingen van Pruissen, Engeland en Rusland worden toegeschreven, en dat die concessiën zelven, welke als een onderpand des vredes worden voorgesteld, elke week van aard veranderen. Bijna is het onmogelijk, den juisten stand der zaak aan te geven. Hetgeen uit al de tegenstrijdige berigten het meest duidelijk blijkt, is, dat de vijf mogendheden, die het langs de gewone wegen der diplomatie niet eens kunnen worden, hare wederzijdsche eischen en aanspraken tegen elkander over willen brengen. Het congres zal een niet den vrede, maar licht verschaffen.

— Er is te Parijs een gerucht in omloop, dat prins Napoleon naar Berlijn zou gaan, om tegenwigt te geven aan de tegenwoordigheid van aartshertog Albrecht. Het wordt echter sterk betwijfeld. Evenzeer hecht men weinig of geen geloof aan een ander gerucht, volgens hetwelk Kossuth onlangs te Parijs zou zijn geweest, en twee rijke Magyaren aldaar pogingen zouden hebben aangewend, om onderhandelingen met de regering te openen, ten einde eene beweging in Hongarije uit te lokken.

RUSLAND.

St. Petersburg, 13 April. Omstreeks het einde van Jan. ll., werden drie leger-afdeelingen tegen den Transcubanischen vijand verzameld, en wel in Tschernomorië, Maikog en aan de Boven-Lalea. De eerste afdeeling zou tegen de Bscheduchen en Chatukajewzen ageren, welke, aan den linker oever van den Kuban, in te onmiddelijke nabijheid der stad Iekoterinodar, gevestigd, gedurig vijandig tegen Rusland optreden. De afdeeling drong al strijdende met goed gevolg voorwaarts, vernielde eene menigte auls, en trok, omstreeks het midden van Februarij, vermits de Kuban dreigde te ontdooijen, weder over de rivier terug. De andere twee afdeelingen zouden, even als bij de operatien in den vorigen herfst, in tegenovergestelde rigting voorwaarts rukken, doch niet, gelijk vroeger, op de vlakte, maar in het gebergte, die de rivieren Laba en Bjelaja van elkander scheidt. Deze afdeelingen slaagden niet in hare pogingen, maar werden den 10den en 11den Februarij door den vijand teruggedreven, en door dezen tot hare oude versterkte positien achtervolgd.

EGIJPTE.

Uit Triest schrijft men van den 13den April: »De jongste berigten uit Egypte luiden gunstiger voor de onderneming der kanalisatie van Suez. De ambtenaren hebben van wege den Onderkoning bevel ontvangen, om den heer de Lesseps bij te staan, en de gouverneur van Suez, die hem tegenwerkte, is afgezet."

— In de Londensche *Times* van den 20sten April leest men de volgende mededeeling van den heer Lange, den gelastigde te Londen van de maatschappij voor de kanalisatie van Suez

»De jongste berigten van den heer Lesseps en zijne reisgenooten zijn van den 30sten Maart gedagteekend en op den oever van het meir Timsah geschreven. De aannemer der werken bevindt zich ook aldaar, en wel verre van eenig bezwaar te hebben ontdekt, hetwelk de uitvoerbaarheid der kanalisatie twijfelachtig zou maken, stelt hij nu voor, de uitvoering van het geheele werk, (en niet enkel van het gedeelte, hetwelk hij reeds aangenomen heeft), daaronder begrepen de landhoofden aan de beide uiteinden van het kanaal, op zich te nemen en wel voor minder geld dan het bedrag, waarop de kosten door de ingenieurs der maatschappij geraamd zijn; tevens biedt hij aan den reeds gestelden waarborg van 1,200,000 francs te verdubbelen.

»De reden, welke voor dit boven verwachting gunstige aanbod wordt opgegeven, is, dat nabij het meir Timsah lagen krijtaarde van aanmerkelijke uitgestrektheid en bruikbare groeven van rotssteen ontdekt zijn, welke verwonderlijk geschikt zijn, om voor het aanleggen der binnenhaven van het meir Timsah te dienen en langs de geheele linie van het kanaal gebruikt kunnen worden.

»Men heeft ook, naar het schijnt, de steengroeven te Mex nabij Alexandrie onderzocht, en er zoo goeden steen gevonden, dat het niet noodig zal zijn, voor het aanleggen der haven aan het noordelijk uiteinde des kanaals, steen uit de Middellandsche Zee aan te voeren. Buitendien is bevonden, dat de steengroeven van Attaka de noodige bouwstof voor de haven van Suez kunnen leveren. Aangaande de mogelijkheid om arbeidende handen te bekomen, is de heer de Lesseps door zijne gesprekken met de inlandsche stamhoofden bevestigd in de vroeger opgevatte meening, dat er zonder eenige moeite vrije arbeiders te bekomen zijn; en daar de in het dal van Wadeh te werk gestelde lieden slechts anderhalf piaster (dat is veertig centimes) dagloon ontvangen, is het ligt te begrijpen, dat het dagloon van een franc, hetwelk de heer Lesseps voornemens is uit te loven, groote scharen vrije arbeidslieden zal uitlokken.»

BRITSCH-INDIE.

De Gouverneur-Generaal heeft een verslag gegeven van den finantiëlen toestand. De uitgaven voor den opstand alleen hebben een deficit veroorzaakt van acht millioen. Men vraagt nog acht million voor het aanstaande jaar; er is reeds eene leeningvan acht millioen gesloten: de schuld is alzoo vermeerderdmet vier-en-twintig millioen pond sterling. Bovendien is het niet mogelijk, in de twee eerste jaren remises naar Engeland over te maken en, daar de uitgaven in het moederland tegenwoordig jaarlijks vijf millioen pond sterling bedragen, zouden er nog tien millioen noodig zijn, om dat te verhelpen, waardoor de schuld in 1861 tot op vier-en dertig millioen zal zijn verhoogd. Er is voor die som eene leening gesloten tegen zes en vier percent: als men dus de gemiddelde opbrengst tegen vijf percent neemt, dan zal men bevinden, dat de opstand eene jaarlijksche verhooging van 1,700,000 pond sterling aan interesten heeft veroozaakt.

Dit resultaat is echter, hoe erg het ook mag wezen, het minst belangrijke: eene schuld kan worden ingetrokken, verminderd of betaald; maar het voortdurend deficit verontrust de Indische staatsmannen. Een groot deel van het uitgegeven geld is inderdaad besteed aan den oorlog, en dit zijn geene vaste uitgaven; maar een gedeelte van de uitgaven komt ook uit de hooge soldij, en dit kan niet worden verminderd, dan door terugzending van de Europeanen of afschaffing van de inlandsche legerbenden. Men zal zijn toevlugt moeten nemen tot een van de volgende hulpmiddelen: de reorganisatie van het Indische gouvernement, volgens een minder kostbaar stelsel, hetgeen mogelijk, maar gevaarlijk is; de afschaffing van Inlandsche legers of het verzoek om hulp bij de Engelsche schatkist. De beide eerste middelen kunnen slechts in het moederland worden beproefd: in Indië zal men daartoe zijn toevlugt niet nemen, dan op uitdrukkelijk bevel, misschien zal men het zelfs in dat geval weigeren. Uit Bombay wordt geschreven, dat de heer Hartley Gisborne, hoofdingenieur bij de telegraafmaatschappij voor de Roode Zee en Indië, te Kurrachee is aangekomen. De peilingen, door dezen ingenieur in de Roode Zee gedaan, moeten zeer voldoende resultaten hebben opgeleverd, zoodat men zich te Bombay met de hoop vleide, van binnen twee jaren tijds door den telegraaf een regtstreeksche communicatie met Groot-Brittannië en Ierland tot stand gebragt te zien.

— De *Sindian* zegt vernomen te hebben, dat het gouvernement van Britsch Indië en de Steam Navigation Company het waarschijnlijk eens zullen worden, en dat mogelijk het contract, om de mails naar en van Bombay en Kurrachee over te brengen, zal worden vernieuwd. Sedert dit contract vervallen is, heeft het publiek daarvan niet veel ongelegenheid ondervonden, wat de mails betreft, maar passagiers en kooplieden hebben er nadeelen van ondervonden, daar de hoofdinspecteur van de Indische marine, op een zeer lakonische wijze, geweigerd heeft toe te staan, dat passagiers en goederen met gouvernementsschepen zouden worden vervoerd, daar dit tegen alle regelen streed. Men hoopte met de eerstaankomende stoomboot het berigt te ontvangen, dat de diensten van de schepen der Compagnie voor goed vastgesteld zouden zijn.

Gymnasiaal Onderwijs.

Wanneer men nagaat, wat in de laatste twee jaren hier te lande geschreven is over een onderwerp, waarbij Oost-Indië, meer dan bij eenig ander, onberekenbaar veel belang heeft, dan verkrijgt men al een zeer schrale literatuur. Wij bedoelen het aan 't hoofd dezes gestelde onderwerp. Het stilzwijgen is onbegrijpelijk, al is het, met het oog op den toestand der indische pers en het indische publiek met zijn vele ambtenaren, verklaarbaar, dat er minder en op een anderen toon over geschreven wordt, dan in Nederland het geval zou zijn. De officieele pers, de *Java Courant,* heeft geen enkel woord over de zaak verloren, behalve in haar nommer van den 8 Junij ll., en dat stuk leert ons eindelijk, hoever men bij het Gouvernement met het zoo lang behandelde — wij hopen liefderijk gekoesterde-ontwerp gevorderd is. Ook de particuliere pers heeft bijna ganschelijk gezwegen, 't geen te meer verwonderlijk is, daar men in particuliere kringen zeer dikwijls de wenschelijkheid en noodzakelijkheid van gymnasiaal onderwijs hoort betoogen, waarmen het Gouvernement het zelfs als een grief aanrekent, dat zij deze zaak zoolang uit het oog verloor, en niet dan aarzelend en schoorvoetend tot de regeling er van overgaat. Alleen de *Indische Schoolbode* heeft in de laatste Nos. eenige artikelen over het *Middelbaar Onderwijs* geleverd, waarin de redactie hare denkbeelden mededeelt over de zaak, en bijzonder in het laatste No. de wijze, waarop gymnasia hier te lande moeten worden ingerigt, bespreekt. Wij kunnen ons met de daarin uitgedrukte denkbeelden wel vereenigen, doch moeten tevens op eene leemte in het laatste stuk wijzen, eene leemte, te belangrijker, wijl daarvan af hangt of het op te rigten gymnasium in de toekomst werkelijk van veel voordeel zal zijn. Wij meenen: *het Schoolgeld*, dat aan 't gymnasium betaald moet worden.

Is het de regering werkelijk ernst met het verspreiden van meer kennis en verlichting onder de Europesche bevolking- waartoe natuurlijkerwijze ook de daarmeê gelijkgestelden behooren-, dan tot dusverre het geval was, dan dient de karig bezoldigde ambtenaar zijne kinderen voor een gering schoolgeld in het genot van dat onderwijs te kunnen doen deelen. Het Gouvernement verwachte niet, met *weinig* geld eene *goede* inrigting tot stand te brengen en in stand te houden; neen, onbekrompen moet zij in dezen te werk gaan. Het komt ons doelmatigst voor, om klassen van betaling aantenemen, b. v. 1e. klasse tot en met *f* 300 — inkomen s/m.; 2e. klasse *f* 400—600; 3e. 700 en daarboven. Stel voor de eerste klasse het maandelijksch schoolgeld op *f* 10.— voor één kind, voor de 2e op *f* 20.— voor de 3e. op *f* 30.— Wijders diene men op een matig kostgeld bedacht te zijn voor kinderen van niet ruim bezoldigde ambtenaren of particulieren, *buiten* de hoofdplaats woonachtig, en die hunne kinderen noodwendig als internes op het gymnasium moeten kunnen doen. Wij slaan hiervoor de volgende cijfers voor: 1e. klasse *f* 25.—, 2e. *f* 50.—, 3e. *f* 75.—.

Dit heeft de redactie van den Schoolbode vergeten, en wij bevelen het allen, die in het onderwijs in deze gewesten belang stellen, ter overweging aan, even als hetgeen de Schoolbode over het onderwijzend personeel zegt, en dit doen wij in 't bijzonder aan de met het beheer belaste commissie.

Zoo komen wij tot de Java Courant van 8 Junij ll.. 't Is niet onze schuld, zoo wij eenige opmerkingen moeten maken, maar die van de redactie van genoemd stuk, dat òf niet doordacht is, òf het Gouvernement zeer naïef bloot geeft.

De Java Courant begint met te belijden, „dat *sedert lang* in N. I. *dringende* behoefte aan voldoend middelbaar onderwijs heeft bestaan", en vervolgens „dat dit onderwerp dan ook *sedert lang* een punt van ernstige overweging heeft uitgemaakt bij het Gouvernement, zoowel hier als in Nederland".

Men ziet het, er worden dezelfde termen gebruikt, ter aanduiding van den tijdduur, zoowel wat de behoefte aan middelbaar onderwijs, als wat de overweging der regering betreft.

Een van tweeën, of de overweging is begonnen op het tijdstip, dat de behoefte zich deed gevoelen- en dat is al geruimen tijd- of later. Is het eerste waar, dan moet men zeggen, dat die zaak wel *rijpelijk overwogen* genoemd mag worden, en kan men de regering niet beschuldigen, in dezen met *overhaasting* te zijn te werk gegaan; het tweede bewijst, dat de regering die behoefte maar eerst eenigen tijd liet bestaan, alvorens zij tot de voldoening overging. Toepassing?

Maar naar luid van de mededeeling der Java Courant, heeft de zaak haar beslag niet gekregen ten gevolge van die lange overwegingen, maar als een daar buiten staande en van buiten komende daad. De koning trad tusschenbeiden en gaf, „als bewijs van Hoogstdeszelfs belangstelling in deze aangelegenheid enz. magtiging tot de oprigting van een instituut voor opvoeding en gymnasiaal onderwijs te Batavia".

Dus alleen te Batavia schijnt een gymnasium opgerigt te worden. Eén gymnasium voor den geheelen Archipel! Acht de regering dat voldoende? Het is op verre na voor de behoefte niet toereikende. Zij beginne met 6: Batavia, Samarang, Soerabaija, Macassar, Amboina en Padang. Hoe zal een ambtenaar op *f* 250.— b. v. die te Macassar of Amboina of ergens anders, vèr van Batavia verwijderd, geplaatst is, zijne kinderen hier naar 't gymnasium zenden? Dat laten zijne middelen immers op verre na niet toe!

Op het beheer van het gymnasium, zooals de Jav. Courant dit mededeelt, hebben wij aan te merken, dat men hier nog niet tot regt begrip van toezigt op het onderwijs is gekomen, evenmin als op vele plaatsen in Nederland. Het toezigt is tweederlei: administratief en paedagogisch. Voor het eerste, het administratief beheer, is eene speciale commissie, een collegie van curatoren benoemd, terwijl het toezigt is opgedragen aan de Hoofdcommissie van Onderwijs in N. I.

Bedoelt de regering hier met het woord toezigt het paedagogische toezigt? Ja? dan is zij zeer ongelukkig geweest in hare keuze. Wij ontkennen in de Hoofdcommissie de noodige eigenschappen, vereischt om een goed paedagogisch toezigt uit te oefenen. Wij gelooven, dat de leden dier commissie in hunne respective betrekkingen de kundigste, bekwaamste en braafste mannen zijn, maar niemand hunner heeft genoegzame kennis van 't geen tot het eigentlijk onderwijs behoort, om dat toezigt van eenige vrucht te doen zijn. Het ware paedagogische toezigt neemt kennis van de leerwijzen en leermiddelen, die de onderwijzer gebruikt, bespreekt ze met hem, wijst hem op het gebrekkige in zijn doen en laten, enz. Maar om dit te kunnen doen, moet men-zelf de zaken kennen, des noods den onderwijzer kunnen *wijzen* en *voordoen*. En wie van de leden der Hoofdcommissie is hiertoe in staat?

Arme onderwijzers in Nederland en in Nederlandsch-Indië, arme onderwijzers, aan welke inrigting ook geplaatst! Wanneer zal de tijd komen, dat gij door ambtsbroeders gecontroleerd zult worden? Geduldige slovers! die zwijgend deze vernedering duldt! Apothecars worden door apothecars, geneesheeren door geneesheeren gecontroleerd, en zoo overal waar contrôle plaats heeft. Gij-alleen zijt nog niet mondig, gij-alleen zijt nog niet in staat, contrôle uit te oefenen. In alle vakken vindt men knappe menschen genoeg, die hunne collega's controleren; het uwe-alleen levert ze nog niet op. Bijna zestig jaren zijn verloopen, sinds in Nederland een eigentlijk gezegde wetgeving op het onderwijs tot stand kwam, en nog is de onderwijzersstand in de oogen der regering niet genoeg ontwikkeld, om verlaten te worden van een schoolbestuur, dat *toen* noodzakelijk was.

Nog eens: arme onderwijzers!

(*Redactie.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Junij	9	Pruis.	Johanna Wagner	Wuerst	Batavia	7 Junij	Falmouth
	10	Nederlandsch	Erasmus	J. van Heiningen	Singapore	15 Mei	″
	11	Amerikaansch	Marcellus	Hallett	″	27 ″	Boston
	—	Hamburg.	Hafis	Hinrichsen	Hongkong	29 April	Londen
	—	Engelsch	Keralau.	James Cook	Sing pore	21 Mei	Mauritius
	—	″	Admiral	Clerk	″	27 ″	Londen
	—	″	Her Majesty	Seymour	Manila	8 ″	″
	12	″	Challenger	James Killick	Londen	4 Maart	Shanghae
	—	″	John Ruox	Janus Mouro	Launceston	27 April	Siam
	—	″	Mirage	Roberts	Engeland	28 Febr.	Hongkong
	13	Nederlandsch	Elisabeth en Jacoba	J. G. Lucas	Batavia	12 Junij	Tjilatjap

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Junij	12	Z. M.	stooms.	Samarang	Luit. t/z. 1 kl. von Schmidt	Soerabaija	8 Junij	
″	—	Ned. Indisch	schoener	l'Union	G. Schuit	Cheribon	8 ″	Pandel & Stichaus.
″	—	″	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang	10 ″	Levert & Co.
″	—	Engelsch	bark	Havert Home	Whright	Singapore	16 Mei	Maclaine, Watson & Co.
″	—	Ned. Indisch	brik	Al Osmanie	Sech Bahassan	″	23 ″	Buijs Jacobsen & Co.
″	—	Oldenburgsch	schoener	Alfred Hermann	W. Brummer	Port Beaufort	26 April	E. Moormann & Co.
″	13	Ned. Indisch	brik	Fathus Seroer	Sech Bagoi	Sumbawa	5 Junij	B. J. Jacobs.
″	—	″	bark	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Samarang	11 ″	Cassalette & Co.
″	—	Nederlandsch	schip	Maria Elisabeth Margaretha	F. C. Bauditz	Pasoeroean		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	14	Ned. Indisch	bark	Cornea		Kotee	1 Junij	Buijs, Jacobsen & Co.
″	—	Engelsch	schoener	Harriet	Ross	Cocos Eilanden	30 Mei	G. Wilson & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	12	Ned. Indisch	brik	Elisabeth en Jacoba	J. G. Lucas	Nederland via Tjilatjap
	—	″	″	Antoinette	F. Chasteau	Macasser
	—	″	bark	Said Maskoor	Hadjie Achmat	Kottee via Samarang
	—	Nederlandsch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija en Samarang
	15	Ned. Indisch	″	Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang
	—	Nederlandsch	schip	Zeeploeg	F. H. Kramer	Riouw en Muntok
	—	″	brik	Karel August	A. Huizer	Lampongs

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Alida Maria*	J. de Vries		Haager & Schuurman.
″	″	Gelderland*	D. Crap Hellingman		″
″	″	Aldebaran	B. G. Meyboom		Schimmelpenninck & Co.
″	schip	van Galen	J. R. Smit		″
″	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		″
″	″	Canton	Tweehuys	Makasser	″
″	″	Constance	Kimmerer		″
″	″	Generaal Michiels	P. G. Visser		″
″	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		″
″	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	Reynst & Vinju.
″	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
″	″	Louis Meijer	O. Hazewinkel		″
″	″	Amalia Augusta	van Marle		″
″	″	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
″	″	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
″	schip	Straat Balij	J. S. Schol qq	Amsterdam	E. Moormann & Co.
″	bark	Henriette Wilhelmina*	W. C. Kuijk		van Ommeren, Rueb & Co.
″	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	
″	″	Wilhelmina*	van Dalen		″
″	schoener	Helmers*	Messen		″
″	bark	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
″	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen	Soerabaija	″
″	″	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Samarang	″
″	″	Biesbosch*	J. H. Mugge		″
″	″	Neptunus	P. Schuurman		″
″	″	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		″
″	bark	Regina	J. Lelijvelt		″
″	″	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		″
″	″	Vriendentrouw*	D. Grevelink		″
″	schip	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
″	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij		″
″	″	Carolina*	Struijk		″
″	schip	Electra*	H. Wegman		Maclaine, Watson & Co.
″	″	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		″
″	″	Egbert*	Tormijn		″
″	″	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
Nederl. Ind.	bark	Oemar Basha*	Said Abdulla	Singapore	B. J. Jacobs.
″	brik	Joesroel Karim*	Sech Awab Said	Samarang	″
″	″	Fathus Seroer*	Said Alie Bazar		″
″	bark	Bima*	Sarief Oemar	Soerabaija	Buijs, Jacobso & Co.
″	schoener	Berkatool Adjelan*	Aboe Sohot		″
″	bark	Anoar Salim*	Said bin Osman	Cheribon	″
″	brik	Al Osmanie	Sech Bahassan		″
″	bark	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Haager & Schuurman.
″	″	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
Engelsch	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
″	bark	Finella	W. Money	Singapore	″
″	″	Sea Queen*	F. Ranezet	Singapore	″
″	″	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
″	″	Havert Home*	Whright		″
″	stooms.	Burra Burra*	Buxey		Hunter, Houghton. & Co.
″	schip	Lauriston*	Adamsen	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
″	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
Fransch	″	Vallée de Luz*	C. Lafitte		J. Cezard & Co.
Oldenburgsch	″	Alfred Hermann*	W. Brummer		E. Moormann & Co.
Zweedsch	bark	Ariel*	Ohlson		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	″	Torsfors*	Janssen		″
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		″
Hamburgsch	schip	Alma en Olga	Osnabruck		″
″	″	Malvina Vidal*	Kessel	Nederland	″
″	bark	Bielefeld*	Henert		″
″	″	Wiedemann*	Kalkgloser		″
″	″	John Hermann*	Dieckmann	China	″
″	″	Meteor*	Adam		″
″	″	Esperanza*	M. Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	1	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Pasoeroean
″	2	Z. M.	stooms.	Gedeh lt. t/z. 1 kl.	K. Kroes	Macasser
″	—	Ned.	schip	Ouderkerk a/d. Amstel	D. H. Kramer	″
″	—	N. I.	bark	Harriet	Boerok	Timor Koep.
″	4	″	stoom.	Banda	W. Vogel	Batavia
″	—	″	″	Samarang Packet	J. F. Scheel	″
″	—	Ned.	bark	[illegible]	J. Amesz	″
″	—	Zw.	″	Götheborg	J. F. Bjorck	Melbourn
″	5	N. I.	″	Gertrude	J. M. Sobels	Patjitan
″	—	Hamb.	″	Kingman	F. Meier	Batavia
″	6	N. I.	″	Jenoer	Moh. bin Alie	″
″	—	″	″	Fatheol Wahap	Alie bin Smeer	″

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	2	N. I.	stooms.	Menado	Couterou	Bat. en Sam.
″	—	Zw.	schip	Hedda Fredrika	Larsson	China
″	5	Ned.	bark	Prins van Oranje	J. Hensing	Nederland
″	6	Z. M.	stooms.	Gedeh lt. t/z. 1kl.	K. Kroes	Om de west.
″	—	Ned.	schip	Ouderkerk a/d. Amstel	Kramer	Batavia
″	7	N. I.	stooms	Samarang Packet	J. F. Scheel	Bat. via Sam.
″	—	Ned.	schip	Pictura	Leonhardt	Tuban
″	—	″	bark	Louise Roeloffine	Sijbrandi	Bat. via Lamp.
″	—	N. I	″	Hing Thaij	Amat	Bal. Boleleng
″	—	″	stooms.	Soerabaija	Bauseer	Pont. via Sum.
″	8	Z. M.	schip	Samarang lt. t/z 1 kl.	Altenstadt	Koerst. o d. W.

In lading liggende schepen *te Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten		Fraser, Eaton & Co.
″	″	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Onbepaald	″
″	″	Landbouw	Kleijneuberg		″
″	″	Hoop van Capelle	Bak		″
″	″	Minister Pahud	Kievit		Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
Nederlandsch	″	Dr. Juris Jantzen	Hoff		″
Meklenburgsch	″	Fop Smit	Hoefman	Nederland	″
Nederlandsch	″	Kingman	Meijer		″
Hamburgsche	″	Göteborg	Björk	Nederland	″
Zweedsch	″	Osiris	Kramer	″	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsch	″	Zeenimph	Witsen Elias	″	″
″	″	Columbine	Malbrane		″
″	″	Ary Scheffer	Kunst		J. F. van Leeuwen & Co.
″	″	Willem III	van der Burg		″
″	″	Cheribon	Koers		″
″	″	Comm. des Konings v. d. Heim.	van Zanten		″
″	″	Cornelia Geertruida	Cleijndert		″
″	″	Jeannette Agatha	Hoeksma		″
″	″	Prins Maurits	J. J. Bart		B. Kopersmit & Co.
″	″	Aegidia en Paulina	J. K. Veldman		″
″	″	Cornelis Gips	v. Rijn v. Alkemade		″
″	″	Elisabeth Antoinette	H. A. Besier		″
″	bark	Sophia Fraser	Wilson		Hill, Broekman & Co.
Engelsch	″	Victor	Prehn	Nederland	″
Zweedsch	″	Gebroeders Houtman	C. J. Bax		B. J. van Eek & Co.
Nederlandsch	″	Samuel Hendricus	A. G. Bonsen		″
″	″	Maria Veronica	T. Mulder	Amsterdam	P. Kervel & Co.
″	″	Nicot	J. Amesz		″
″	″	Rosina	McLachlan		Major, Matzen & Co.
Engelsch	″	Senator	Menpus		″
″	″	Tagal	Göbel		E. ten Brink & Co.
Nederlandsch	″	Ternate	T. Kars	Nederland	″

Aangekomen schepen te *Pecalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	28	N. I.	bark	Osij Sinjo	Kouw bien	Tagal

Vertrokken schepen van *Pecalongan*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	28	N. I.	bark	Alhamadanie	Bin Alhabasij	Cheribon

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	30	Ned.	bark	Christina Helena	C. Tjebbes	Soerabaija
Junij	31	″	″	California	M. de Wijn	Tagal

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	31	N. I.	bark	Alhamadanie	Sin Albabasij	Pakalongan

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	30	Ned.	bark	Yssel	Maarschalk	Tagal
″	31	N. I.	stooms	Samarang Packet	Scheel	Samarang
Junij	1	Ned.	schip	Staat Balie	Bruins Tulbruk	Nederland
″	3	″	″	Amicitia	D. Gaaff	Amoij
″	4	N. I.	brik	Inggoan	Lim Kiauwan	Tagal

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	3	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Panaroekan

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	31	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Soerabaija
Junij	3	″	stoomb.	Kraton	H. Coldenhoff	Prob en Pak.
″	6	Ned.	schip	Elizabeth Margaretha	T. C. Bauditz.	Nederland

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 14 Junij 1859.

Arak, *f* 65—.
Koffij, Java, zonder voorraad.
—— Padang, *f* 35,— verkocht.
Suiker, N°. 16. *f* 17,50 @ *f* 18,—, kleine omzetting.
Rijst, Indramaijoe met zakken niet voorhanden.
—— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 150 @ *f* 165.—, afgedaan.
—— ″ ″ 2de ″ *f* 140,— @ *f* 145,— van de hand gezet.
—— Carga *f* 110 @ *f* 120,—
Wisselkoers op Holland *f* 101.
″ ″ Engeland, *f* 11,50 ℔ £.
″ Gouvernement pari.

Te SAMARANG, den 10 Junij 1859.

Koffij, Nominaal.
Suiker N°. 16, *f* 16,— geboden.
Indigo, *f* 3,90,— superieure qualiteit afgedaan.
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie. gezocht.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie te plaatsen.
Staart Peper, *f* 66,— afgedaan
Rijst ordinair wit, *f* 125 @ *f* 130,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
″ carga ″ *f* 95 @ *f* 110,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 27,—
Katjang ″ *f* 19,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 11,50—
Wisselkoers op Holland 6/m. pari

Te SOERABAIJA, den 9 Junij 1859.

Suiker 17,— op levering. Niets ter markt.
Koffij nominaal
Rijst (Carga) ℔ koijang, *f* 115,— @ *f* 130,—
″ (witte) ″ ″ *f* 150,— @ *f* 160,—
Koehuiden. *f* 40,— ℔ pic.
Arak ℔ legger, *f* 45,—
Olie (Klapper) *f* 25,—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting, *f* 8 @ *f* 10,—
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 8 Junij 1859.

Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) ″ ″ ″ 120,—
Olie, (klapper) ″ pic. ″ 23,—
Id. (katjang) ″ ″ ″ 17,—
Wisselkoers, pari.

Den 8 Junij waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.
163,886–83 pic. Suiker.
161.554–04 ″ Koffij
Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 8 Junij 1859.
337–17 pic. Suiker, oogst 1858.
5,116–22 ″ Koffij ″ 1858.

HANDELSBERIGTEN.

Uitvoer te Batavia van den 9 tot en met den 13 Junij 1859.

Uitvoer.

Naar Nederland via Pasoeroean en Soerabaija per Ned. schip *Lammina Elisabeth*, gez. Gersen; agt. B. Kopersmit en co

36 coll. provisien, *Gezagvoerder*.
2 pakk. monsters, *N. H. M*.

Voor Nederland.

1000 pic. tin, 125 do. verfhout, 60 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *'t Goede Vertrouwen*, gez. Kraan, agt. E. Moormann en co.

200 pic. rotting, 400 do tin, 9863 do. koffij, 7515 do. suiker, *N. H. M.*

Naar China via Singapore per Zw. bark *Balder*, gez. Sjöberg, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

804 pic. rijst, 1 kt. schilderijen, 35 stoelen, 2 canapes, 3 tafels, 1 orgel, 1 pr. banken, 1 ledikant, 3 spiegels, 1 kt. meubelen, 1 kastje, 18 pic. triepang, 3 piano's, 3 kasten, 4 kn. schilderijen, 2 do. tafelgoed, 3 do. tafelbladen, 2 do. waschtafels, 1 do. haarolie, 2700 pic. rijst, 70 do. vet, 2 kn. wit katoen, 24 do. ongebl. katoen, uit entrep. *Adam en co.*
19 bn. manufact., 325 blokk. lood, uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
3 bn. drills, uit entrep *Borneo C. Limited*
19 coll. manufact., uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
2 pr. pistolen, *Han Hoeijdjien*.
2 pendules, *Ong Tio*.
150 vn. koolteer, uit entrep. *Jacometti en co.*
43 pic. rotting, 3 bn. laken, uit entrep. *Metzendorff, Wilmans en co.*
f 55750 zilv. munt, div. *Chinezen*.

Naar Soerabaija per Ned. schip *Jan van Brakel*, gez. Verbey, agt. van Ommeren, Rueb en co.

100 led. leggers, 1 vt coralen, *E. Moormann en co.*
12 kn. bladkoper, *B. Kopersmit en co.*
1 kt. prints, 1 bl laken, 25 vn. verf, *Pandel en Stiehaus*.
200 vs. loodwit, 1 pak monster, 3200 ps. vloersteenen, *Dümmler en co.*
5 kn. meubelen, *Gebr. Veit*.
10 stell. koffers, 5 kn. beschuit, 5 do. zeep, 1 do. tuigen, 1 do. glaswerk, *Abeelen, Dennison en co.*
20 kn. josteeks, 2 do. bier, *van Riet en ter Gouw*
50 kn. champagne, 50 do cognac, 35 do. wijn, 5 do. vruchten op water, 1 do. rozijnen, 1 do. harmonium, 1 pianino, 1 do. diversen, *L. Platon en co*
26 ps. machinerien, 18 kn. manufact., 4 do. doeken, *Pitcairn, Syme en co.*
1 lessenaar, 1 rol kaarten, *Agenten*.
1 kt. diversen, *Keyser*.
1 rijtuig, *John Pryce en co.*
185 coll. gouv. goederen, *Gouvernement*.
495 blokk. lood, 16 vs. loodwit, *Jacometti en co.*

Naar Samarang per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. van Hulsteijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

10 kn wijn, 2 do. cognac, 2 do. siropen, 5 do. provisien, uit entrep. *J. Cezard en co.*
18 bn. zakken, 75 stav. lood, *Busing, Schröder en co.*
24 kn. cognac, 2 do. hemden, 2 do. lampen, 2 do. modewaren, 1 do. lamppitten, 1 do. lampbollen, *L. Platon en co.*
100 pic. Jap. koper, *Said Achmat Atas*.
3 pakk. thee, 100 ks zeep, 2 do. koper, *Tolson, Hunt en co.*
eenige gouv. goederen, 3 kn. geneesmiddelen, *Gouvernement*.
2 kn. laken. *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. borstels, 1 do. modewaren en lederwerk, 3 vn. roskammen, 9 ks, absijnth, 2 coll. provisien, *Gumprich en Strauss*.
20 kn. rhijnwijn, *Pandel en Stiehaus*.
1 reiswagen, *Zakara en Andineau*.
82 pic. oud koper, 24 do. ijzer, 3 kn. glaswerk, 1 do. diversen, 1 do. grijs, 2 vs. ijzerwerk, 1 kt. do. 1 do. slendangs, 14 do. madera, *Sie Yoeliong*.
7 kn. knoopen, 1 do. parapluien, 1 do. percussions, 1 do. glaswaren, *C. Bahre en G. Kinder*.
2 kn. regalen, *Berkenkamp qq*.
6 vn. meel, 10 kn. paijongs, 2 pakk. lamppitten, *Agenten*.
10 kn. ongebl. katoen *Lim Hoa*.
50 kn. wit katoen, 1 do. cambrics, 2 do. chitzen, *Pitcairn, Syme en co.*
200 pakk. offer papier, 50 kn. thee, 2 pakk. spiegels, 1 kt. zijdenstoffen, 15 pic. triepang, *Tjia Kiokbie*.
47 kn wit katoen, 9 do. rood do, 18 do. cambrics, 4 do kain pandj, 1 do. kinder do. 2 do. slendangs, 2 do. doeken, 25 ps. zijdenstoffen, 4 kn. chitzen, 20 bn. drills, *Tan Hoat*.
10 kn. wit katoen, 1 do mousselines, 9 do. goederen en naalden, 1 do kleedjes, 1 do. messen, 18 pic. zaad, 2 kn. sarongs, 2 do. chitzen, *Lim Boen*.
45 pic. was, 550 ks gedr. vruchten, *Gaspers en co.*
1 kt. papier, 1 do kantoorboeken, *H. M. van Dorp*.
4 kn. manufact., 5 vs. coralen, *E. Moormann en co.*
1 kt, sarongs, *Tjee Tiam Hoa*.
4 vs. kruid, *Cassalette en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 11 tot en met den 14 Junij 1859.

Met de Ned. Ind. stoomboot Samarang Packet, kapt. J. F. Scheel, de heer. M. J. Brugman van Samarang via Cheribon.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.